

GOLDMAN SACHS EURO OBLIGATIE FONDS (NL)

Voorheen bekend als: NN Euro Obligatie Fonds

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1.	ALGEMENE INFORMATIE	3
2.	BESTUURSLAG	4
3.	JAARREKENING 2022	45
3.1	Balans	46
3.2	Winst-en-verliesrekening	47
3.3	Kasstroomoverzicht	48
3.4	Toelichting	49
3.5	Toelichting op de balans	55
3.6	Toelichting op de winst-en-verliesrekening	70
3.7	Overige algemene toelichtingen	72
3.8	Toelichting Aandelenklasse P	75
3.9	Toelichting Aandelenklasse O	78
3.10	Toelichting Aandelenklasse U	81
3.11	Toelichting Aandelenklasse G	84
3.12	Toelichting Aandelenklasse Z	87
3.13	Samenstelling van de beleggingen	90
4.	OVERIGE GEGEVENS	93
4.1	Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)	93
4.2	Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming	93
4.3	Bestuurdersbelangen	93
4.4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93
5.	BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN	100

1. ALGEMENE INFORMATIE

(Subfonds van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.)

Directie en beheerder

Goldman Sachs Asset Management B.V.
Prinses Beatrixlaan 35
2595 AK Den Haag
Internet: www.gsam.com/responsible-investing

Directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

P. den Besten
H.W.D.G. Borrie
M.C.M. Canisius
G.E.M. Cartigny
M.C.J. Grobbe
V. van Nieuwenhuijzen
B.G.J. van Overbeek

Bewaarder

The Bank of New York Mellon SA/NV
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

Accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Fascinatio Boulevard 350
3065 WB Rotterdam

Fund Agent

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Bankier

The Bank of New York Mellon SA/NV
Boulevard Anspachlaan 1
1000 B-Brussel
België

Transfer Agent

The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam Branch
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Kerncijfers Aandelenklasse P

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	139.447	186.257	202.148	223.934	229.206
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		5.063.525	5.294.740	5.501.467	6.196.931	6.636.094
Intrinsieke waarde per aandeel	€	27,54	35,18	36,74	36,14	34,54
Transactieprijs	€	27,52	35,16	36,73	36,13	34,53
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	0,40	0,47	0,49	0,85	1,00
Netto rendement Aandelenklasse	%	-20,63	-3,00	3,08	7,13	-0,86
Rendement van de index	%	-17,17	-2,85	4,05	5,98	0,41
Relatief rendement	%	-3,46	-0,15	-0,97	1,15	-1,27

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	2.254	3.063	4.258	2.510	5.799
Bedrijfslasten	-785	-961	-1.055	-1.123	-1.307
Waardeveranderingen	-38.721	-8.020	3.034	13.605	-6.798
Totaal beleggingsresultaat	-37.252	-5.918	6.237	14.992	-2.306

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,44	0,57	0,73	0,41	0,79
Bedrijfslasten	-0,15	-0,18	-0,18	-0,18	-0,18
Waardeveranderingen	-7,59	-1,50	0,52	2,20	-0,92
Totaal beleggingsresultaat	-7,30	-1,11	1,07	2,43	-0,31

2.1.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse P

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse P van het Subfonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse P wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse P te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse P.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse P van het Subfonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse P met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse P van het Subfonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse P van het Subfonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.2 Kerncijfers Aandelenklasse O

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	159	182	135	101	194
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		5.500	5.026	3.612	2.778	5.618
Intrinsieke waarde per aandeel	€	28,85	36,31	37,38	36,22	34,57
Transactieprijs	€	28,83	36,29	37,37	36,21	34,57
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	-	-	-	0,85	1,00
Netto rendement Aandelenklasse	%	-20,53	-2,88	3,20	7,27	-0,78
Rendement van de index	%	-17,17	-2,85	4,05	5,98	0,50
Relatief rendement	%	-3,36	-0,03	-0,85	1,29	-1,28

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	3	2	2	1	1.251
Bedrijfslasten	-1	-	-	-	-212
Waardeveranderingen	-49	-7	3	9	782
Totaal beleggingsresultaat	-47	-5	5	10	1.821

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,45	0,49	0,63	0,28	0,78
Bedrijfslasten	-0,15	-	-	-	-0,13
Waardeveranderingen	-7,39	-1,70	0,95	2,53	0,49
Totaal beleggingsresultaat	-7,09	-1,21	1,58	2,81	1,14

2.2.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse O

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Aandelenklasse O van het Subfonds is op 17 januari 2018 gestart. De onder 2018 vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 17 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse O van het Subfonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse O wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse O te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse O.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse O van het Subfonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse O met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse O van het Subfonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse O van het Subfonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.3 Kerncijfers Aandelenklasse U

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	172.689	283.364	451.928	447.439	414.210
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		9.094.979	11.874.941	18.414.764	18.838.025	18.730.862
Intrinsieke waarde per aandeel	€	18,99	23,86	24,54	23,75	22,11
Transactieprijs	€	18,98	23,85	24,53	23,74	22,11
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	-	-	-	-	-
Netto rendement Aandelenklasse	%	-20,43	-2,77	3,32	7,41	-0,63
Rendement van de index	%	-17,17	-2,85	4,05	5,98	0,41
Relatief rendement	%	-3,26	0,08	-0,73	1,43	-1,04

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	3.115	6.087	9.024	4.982	9.226
Bedrijfslasten	-555	-989	-1.153	-1.144	-1.072
Waardeveranderingen	-53.971	-15.250	6.730	27.070	-10.842
Totaal beleggingsresultaat	-51.411	-10.152	14.601	30.908	-2.688

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,30	0,39	0,48	0,26	0,49
Bedrijfslasten	-0,05	-0,06	-0,06	-0,06	-0,06
Waardeveranderingen	-5,24	-0,98	0,36	1,43	-0,57
Totaal beleggingsresultaat	-4,99	-0,65	0,78	1,63	-0,14

2.3.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse U

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse U van het Subfonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse U wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse U te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse U.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse U van het Subfonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse U met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse U van het Subfonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse U van het Subfonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.4 Kerncijfers Aandelenklasse G

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	21.155	27.034	26.286	25.555	24.825
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		1.117.878	1.136.339	1.074.037	1.078.521	1.124.918
Intrinsieke waarde per aandeel	€	18,92	23,79	24,47	23,69	22,07
Transactieprijs	€	18,91	23,78	24,46	23,69	22,06
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	-	-	-	-	-
Netto rendement Aandelenklasse	%	-20,45	-2,79	3,29	7,37	-0,67
Rendement van de index	%	-17,17	-2,85	4,05	5,98	0,41
Relatief rendement	%	-3,28	0,06	-0,76	1,39	-1,08

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	349	419	516	288	571
Bedrijfslasten	-70	-76	-75	-76	-77
Waardeveranderingen	-5.863	-1.095	393	1.577	-676
Totaal beleggingsresultaat	-5.584	-752	834	1.789	-182

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,30	0,38	0,48	0,26	0,49
Bedrijfslasten	-0,06	-0,07	-0,07	-0,07	-0,07
Waardeveranderingen	-5,10	-1,00	0,37	1,44	-0,58
Totaal beleggingsresultaat	-4,86	-0,69	0,78	1,63	-0,16

2.4.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse G

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse G van het Subfonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse G wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse G te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse G.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse G van het Subfonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse G met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse G van het Subfonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse G van het Subfonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.5 Kerncijfers Aandelenklasse Z

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	501.012	716.159	902.492	1.047.458	997.210
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		24.950.327	28.437.845	34.917.957	41.962.604	42.999.269
Intrinsieke waarde per aandeel	€	20,08	25,18	25,85	24,96	23,19
Transactieprijs	€	20,07	25,17	25,84	24,95	23,19
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	-	-	-	-	-
Netto rendement Aandelenklasse	%	-20,26	-2,56	3,54	7,63	-0,42
Rendement van de index	%	-17,17	-2,85	4,05	5,98	0,41
Relatief rendement	%	-3,09	0,29	-0,51	1,65	-0,83

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	8.231	13.012	19.348	11.923	22.657
Bedrijfslasten	-257	-432	-435	-518	-460
Waardeveranderingen	-141.665	-33.489	11.410	65.140	-27.031
Totaal beleggingsresultaat	-133.691	-20.909	30.323	76.545	-4.834

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,32	0,41	0,51	0,28	0,51
Bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Waardeveranderingen	-5,49	-1,06	0,30	1,52	-0,61
Totaal beleggingsresultaat	-5,18	-0,66	0,80	1,79	-0,11

2.5.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse Z

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse Z van het Subfonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse Z wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse Z te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse Z.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse Z van het Subfonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse Z met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse Z van het Subfonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse Z van het Subfonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.6 Algemene fondsinformatie

Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) (hierna aangegeven als 'Subfonds') maakt deel uit van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. (voor meer informatie zie paragraaf 2.14 Structuur). Het jaarverslag van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. (hierna aangegeven als het 'Fonds') is beschikbaar op de website van de beheerder.

Het Subfonds heeft geen medewerkers in dienst. De directie van het Fonds wordt gevoerd door Goldman Sachs Asset Management B.V. ('GSAM'), gevestigd te Den Haag. GSAM is tevens de beheerder van het Subfonds en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uit hoofde van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Alle aandelen in GSAM (voorheen: NN Investment Partners B.V.) worden gehouden door Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. (voorheen: NN Investment Partners International Holdings B.V.). Beide entiteiten maken deel uit van The Goldman Sachs Group, Inc (hierna aangegeven als 'Goldman Sachs'). Tot 11 april 2022 maakten beide entiteiten deel uit van NN Group N.V.

Goldman Sachs is beursgenoteerd aan de New York Stock Exchange en kwalificeert als een bank holding company onder Amerikaanse wetgeving. Goldman Sachs is een wereldwijd opererende financiële instelling en biedt - door middel van een grote verscheidenheid van toonaangevende bedrijven en dochterondernemingen -particulieren, bedrijven en instellingen (geïntegreerde) financiële diensten aan.

De Stichting Autoriteit Financiële Markten ("AFM") en De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") treden op als toezichhouders. De AFM is belast met het gedragstoezicht op grond van de Wft. Het prudentieel toezicht wordt uitgeoefend door DNB.

2.7 Overname NN Investment Partners (NN IP)

Op 18 augustus 2021 hebben NN Group en Goldman Sachs gezamenlijk besloten dat NN Investment Partners Holding N.V. wordt overgenomen door Goldman Sachs. NN Investment Partners B.V. als beheerder van de NN IP fondsen is onderdeel van deze overname. De overname heeft op 11 april 2022 plaatsgevonden. Met de overname beoogt Goldman Sachs hun groeistrategie verder vorm te geven en hun vermogensbeheerplatform te verbreden.

De managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zal ongewijzigd blijven, de directie van NN IP blijft verantwoordelijk voor de beheerste bedrijfsvoering van de activiteiten. De directie van NN IP zal ook verantwoordelijk blijven voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving.

2.8 Wijziging namen per 6 maart 2023

Op 6 maart 2023 is de naam van het Subfonds alsmede dat van NN Paraplufonds 4 N.V. gewijzigd. Tevens zijn de namen van de juridische entiteiten van NN IP gewijzigd. In het jaarverslag 2022 zijn de nieuwe namen gehanteerd zoals deze met ingang van 6 maart 2023 gelden.

Naam vanaf 6 maart 2023	Naam tot 6 maart 2023
Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL)	NN Euro Obligatie Fonds
Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.	NN Paraplufonds 4 N.V.
Goldman Sachs Asset Management B.V.	NN Investment Partners B.V.
Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V.	NN Investment Partners International Holdings B.V.
Goldman Sachs Fund Holdings B.V.	NNIP Fund Holdings B.V.
www.gsam.com/responsible-investing	www.nnip.com

2.9 Doelstelling

Het Subfonds stelt zich ten doel om door middel van actief beheer te komen tot een beter totaal rendement op lange termijn dan de index.

2.10 Beleggingsbeleid

Het Subfonds belegt hoofdzakelijk in een gespreide portefeuille van vastrentende waarden en fondsen die beleggen in vastrentende waarden uitgedrukt in euro. Het Subfonds wordt actief beheerd en belegt direct en indirect (via beleggingsfondsen) belegd in staats- en bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit (met een rating van AAA tot en met BBB- of een gelijkwaardige rating), waarbij afwijkingsgrenzen worden gehanteerd ten opzichte van de index. De samenstelling van de beleggingen van het Subfonds kan materieel afwijken van die van de index. De index is een representatieve weergave van het beleggingsuniversum. Het Subfonds kan beleggen in effecten die geen onderdeel uitmaken van de index. Het Subfonds kan in beperkte mate beleggen in schuldtitels zonder officiële rating, mits de beheerder daaraan een eigen rating heeft toegekend die tenminste gelijkwaardig is aan de laagste rating zoals hierboven vermeld. Indien beleggingen door marktontwikkelingen op enig moment niet meer minimaal voldoen aan bovengenoemde (minimum) creditrating (door een zgn. downgrade), dan zal de beheerder ernaar streven om dergelijke beleggingen binnen drie maanden te verkopen, tenzij de verkoop van de beleggingen gelet op de marktomstandigheden op dat moment naar inschatting van de beheerder niet in het belang is van beleggers in het Subfonds.

Het Subfonds promoot ecologische- en/of sociale kenmerken, zoals beschreven in artikel 8 van Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld).

Het Subfonds past actief eigenaarschap toe evenals de ESG-integratiebenadering en normatieve criteria voor verantwoord beleggen van de beheerder.

Het Subfonds verbindt zich er niet toe om te beleggen in op taxonomie afgestemde ecologische duurzame beleggingen. Het is echter niet uitgesloten dat het Subfonds wordt blootgesteld aan onderliggende beleggingen die bijdragen aan mitigatie van de klimaatverandering en/of adaptatie aan de klimaatverandering (met inbegrip van onderliggende beleggingen die dat faciliteren en/of bijdragen aan de transitie). Momenteel wordt het aandeel van ecologisch duurzame beleggingen in het kader van de Taxonomieverordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 (betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd) echter bij gebrek aan betrouwbare gegevens op 0% geschat.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Het Subfonds heeft de mogelijkheid om de beleggingen zowel direct als indirect – bijvoorbeeld door het aangaan van exposure op de betreffende financiële instrumenten via derivaten of beleggingen in andere beleggingsfondsen – aan te houden. Het Subfonds kan gebruik maken van derivaten zoals opties, futures, warrants, swaps en valutatermijntransacties. Deze kunnen worden toegepast voor het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer. Daarbij kan sprake zijn van hefboomwerking waardoor de gevoeligheid van het Subfonds voor marktbevingen wordt vergroot. Bij het gebruik van derivaten wordt ervoor zorg gedragen dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. Het risicoprofiel behorende bij het type belegger waarop het Subfonds zich richt, wijzigt niet als gevolg van het gebruik van deze instrumenten.

Naast het bovenstaande geldt ten aanzien van het beleggingsbeleid van het Subfonds het volgende:

- het Subfonds belegt hoofdzakelijk in vastrentende waarden luidende in euro's;
- het Subfonds kan meer dan 35% van het belegde vermogen beleggen in effecten en geldmarktinstrumenten uitgegeven of gegarandeerd door Nederland, Duitsland, Italië, Spanje en Frankrijk dan wel door een openbaar lichaam met verordenende bevoegdheid in bedoelde lidstaten en heeft daartoe een ontheffing gekregen van de AFM overeenkomstig het bepaalde in artikel 136 lid 2 Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen;
- voor zover er in andere valuta's van ontwikkelde landen wordt belegd, wordt ernaar gestreefd het valuta- en renterisico volledig af te dekken.
- voor zover het vermogen niet is belegd in de hiervoor genoemde financiële instrumenten, bestaat de mogelijkheid om het vermogen te beleggen in bepaalde geldmarktinstrumenten (bijvoorbeeld certificates of deposit en commercial paper), geldmarkt beleggingsfondsen of aan te houden in de vorm van liquide middelen;
- om een efficiënt beheer van het vermogen te bevorderen, zullen de liquide middelen van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. centraal worden beheerd door de beheerder met als oogmerk het verlagen van het risico door middel van diversificatie waarbij tevens gestreefd zal worden naar het behalen van een zo optimaal mogelijk rendement. Door middel van dit zgn. cash management verwacht de beheerder een beter resultaat te kunnen behalen dan wanneer gelden op individuele basis zouden worden beheerd. In dit verband zal gekozen worden voor een belegging in geldmarkt beleggingsfondsen en/of het aanhouden van deposito's;
- extra inkomsten kunnen worden gegenereerd door het aangaan van "lending transacties" (uitlenen van effecten uit de beleggingsportefeuille);
- het Subfonds kan repurchase agreements aangaan. Het Subfonds kan daarbij optreden als koper (reverse repo) of verkoper (repo);
- met inachtneming van de bepalingen inzake hefboomfinanciering in het prospectus, is het maximaal verwachte niveau van de brutohefboomwerking (som van de nominale waarden) van het Subfonds 250% en is het maximaal verwachte niveau van de nettohefboomwerking ('commitment' methode) 150%;
- de 'global exposure' van dit Subfonds wordt bepaald volgens de 'relative Value-at-Risk' methode;
- de beheerder van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. heeft de bevoegdheid om als debiteur kortlopende leningen aan te gaan ten behoeve van het Subfonds;
- transacties met gelieerde partijen zullen tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden;
- het Subfonds belegt, in lijn met het beleggingsbeleid, wereldwijd in financiële instrumenten, met door de beheerder goedgekeurde tegenpartijen.

2.11 Dividendbeleid

Het Subfonds voert een actief dividendbeleid op het niveau van de specifieke aandelenklassen. Het Subfonds kan tussentijdse dividenden (dat kan zijn uit inkomsten of uit eigen kapitaal) uitkeren indien hiertoe door het management wordt besloten. Het bedrag en de frequentie van uitkeringen kunnen van jaar tot jaar fluctueren en kunnen nul zijn. De uitkeringen kunnen per aandelenklasse variëren evenals de betalingswijze van de uitkering.

Het dividend van Aandelenklasse P wordt op jaarbasis uitgekeerd. Aandelenklasse G, O, U en Z keren geen dividend uit.

2.12 Index

Bloomberg Barclays Euro-Aggregate.

2.13 Uitbesteding werkzaamheden

Uitbesteding fondsadministratie

De beheerder van het Fonds heeft de fondsenadministratie uitbesteed aan The Bank of New York Mellon SA/NV. Deze uitbesteding heeft onder meer betrekking op het berekenen van de intrinsieke waarde, de boekhouding en het verrichten van betalingen. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van deze diensten.

Uitbesteding financiële rapportages

De beheerder van het Fonds heeft het opstellen van meerdere financiële rapportages, waaronder de (half)jaarverslagen van de Nederlandse GSAM fondsen, aan Solutional Netherlands B.V. uitbesteed. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van de financiële rapportages.

2.14 Structuur

Het Fonds is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal zoals omschreven in artikel 76a van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een open end structuur. Het Fonds zal, bijzondere omstandigheden uitgezonderd, in beginsel iedere beursdag aandelen kunnen uitgeven of inkopen.

Het Fonds is een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe) in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). GSAM treedt op als beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 1:1 Wft en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning als bedoeld in artikel 2:69b lid 1, aanhef en onderdeel a van de Wft van de AFM.

Het Fonds heeft een zogenaamde paraplustructuur, hetgeen betekent dat de gewone aandelen zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen, waarbij elke serie aandelen correspondeert met een afzonderlijk Subfonds. Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is juridisch eigenaar van het vermogen dat wordt toegerekend aan de afzonderlijke Subfondsen.

Een Subfonds is een administratief afgescheiden gedeelte van het vermogen van het Fonds waarvoor een separaat beleggingsbeleid wordt gevoerd. In de Wft is vastgelegd dat alle normen die (mede) zijn gericht tot het Fonds ook van toepassing zijn op de Subfondsen. Het in elk Subfonds te storten of daaraan toe te rekenen gedeelte van het vermogen van het Fonds wordt overeenkomstig een specifiek beleggingsbeleid afzonderlijk belegd. Zowel de positieve als de negatieve waardeveranderingen in de beleggingsportefeuille van een Subfonds komen ten gunste respectievelijk ten laste van het desbetreffende Subfonds.

Een Subfonds heeft een afgescheiden vermogen waarvoor een wettelijke rangregeling geldt. Hierdoor dient het vermogen van een Subfonds alleen ter voldoening van vorderingen die voortvloeien uit schulden die verband houden met het beheer en het bewaren van het Subfonds en de aandelen in dat Subfonds.

Een Subfonds is onderverdeeld in één of meerdere Aandelenklassen. De Aandelenklassen binnen een Subfonds kunnen onderling verschillen op het vlak van kosten- en vergoedingsstructuur, het minimumbedrag van eerste inleg, eisen aan de hoedanigheid van de beleggers, de valuta waarin de intrinsieke waarde is uitgedrukt, etc.

Overzicht karakteristieken per Aandelenklasse per 31-12-2022

Aandelenklasse P

Hoedanigheid beleggers	Dit is een beursgenoteerde aandelenklasse bestemd voor particuliere (niet professionele) beleggers.
Juridische naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - P
Commerciële naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL)
Handelssymbool	GSEOF
ISIN code	NL0006311797
Managementvergoeding	0,40%
Vaste Overige Kostenvergoeding	0,10%

Aandelenklasse O

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor (niet-professionele) beleggers die een advies- of vermogensbeheerrelatie hebben met een in aanmerking komende distributeur die vooraf door de beheerder is goedgekeurd dan wel icbe's en/of beleggingsinstellingen die beleggen ten behoeve van deze specifieke doelgroep.
Juridische naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - O
Commerciële naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - O
ISIN code	NL0012650386
Managementvergoeding	0,28%
Vaste Overige Kostenvergoeding	0,10%

Aandelenklasse U

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor aan de beheerder gelieerde verzekeraars ten behoeve van vermogensopbouw.
Juridische naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - U
Commerciële naam	Goldman Sachs Rente Fonds (NL)
ISIN code	NL0010622247
Managementvergoeding	0,21%

Aandelenklasse G

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor door de beheerder goedgekeurde verzekeraars ten behoeve van vermogensopbouw in het kader van zgn. unit linked beleggingsverzekeringen.
Juridische naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - G
Commerciële naam	Obligatiefonds
ISIN code	NL0010622254
Managementvergoeding	0,24%

Aandelenklasse Z

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor andere door de beheerder beheerde icbe's en beleggingsinstellingen dan wel professionele beleggers die de managementvergoeding betalen aan de beheerder zelf of aan een aan de beheerder gelieerde partij.
Juridische naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - Z
Commerciële naam	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) - Z
ISIN code	NL0010622262

Op- en afslagvergoeding

Opslagvergoeding	0,12%
Afslagvergoeding	0,06%
Maximale opslagvergoeding	0,40%
Maximale afslagvergoeding	0,40%

Toelichting vergoedingen

Managementvergoeding

Aan de aandelenklasse wordt een managementvergoeding in rekening gebracht per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelenklasse aan het einde van iedere dag.

Vaste Overige Kostenvergoeding

Naast de managementvergoeding worden overige kosten ten laste van de aandelenklasse gebracht. Deze kosten worden middels een vaste vergoeding per jaar, de Vaste Overige Kostenvergoeding ("VOK"), in rekening gebracht, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelenklasse aan het einde van iedere dag.

Overige kosten

Ten laste van de aandelenklasse kunnen Overige kosten in rekening worden gebracht. Deze kosten worden, voor zover van toepassing, nader onderbouwd in de toelichting op de betreffende aandelenklasse zoals opgenomen in de jaarrekening.

Op- en afslagvergoeding

Betreft aan aandeelhouders in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van aandelen in het Subfonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de intrinsieke waarde, dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Het actuele percentage van de op- en afslag wordt gepubliceerd op de website van de beheerder en kan derhalve fluctueren. Dit percentage kan zonder voorafgaande mededeling worden aangepast, indien de beheerder dit noodzakelijk acht ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds.

Maximale op- en afslagvergoeding

De beheerder heeft uit oogpunt van transparantie een maximum percentage vastgesteld over de intrinsieke waarde van de aandelen. In uitzonderlijke marktomstandigheden, zulks ter discretie van de beheerder, kan de beheerder in het belang van de zittende aandeelhouders van het Subfonds een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Subfonds geldende maximum percentage. Daarnaast kan de beheerder in het belang van de zittende aandeelhouders een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Subfonds geldende (maximum) percentage in het geval van exceptionele, omvangrijke opdrachten tot aan- en verkoop betreffende aandelen in het Subfonds, zulks ter vergoeding van de daarmee verband houdende additionele transactiekosten.

2.15 Uitgifte en inkoop van aandelen

Het Fonds is een open end beleggingsmaatschappij, hetgeen betekent dat de directie van het Fonds, behoudens uitzonderlijke situaties, op verzoek van beleggers (ingekochte) aandelen zal uitgeven en/of vervreemden ("uitgifte") en gehouden is op verzoek van beleggers aandelen te verkrijgen ("inkoop") tegen de transactieprijs van een aandeel zoals die voor een betreffende beursdag is vastgesteld. De transactieprijs van een aandeel in het Subfonds is de intrinsieke waarde vermeerderd of verminderd met een vaste op- of afslag ter dekking van de aan- en verkoopkosten van 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

Uitgifte en inkoop is op iedere beursdag mogelijk. Het Fonds zal op verzoek aandelen uitgeven of inkopen.

Uitgifte van aandelen van Aandelenklasse P geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals gebruikelijk op de effectenbeurs van Euronext Amsterdam bij NYSE Euronext. Uitgifte van aandelen van Aandelenklassen O, U, G en Z geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals bepaald in de tussen Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. en Euroclear Nederland (Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer B.V.), gevestigd te Amsterdam ter zake gesloten overeenkomst.

2.16 Kopen en verkopen van aandelen in het Subfonds

Alle aandelenklassen van het Subfonds kennen één handelsmoment per beursdag. Aan- en verkoopopdrachten die op een beursdag voor 16.00 uur ("cut-off tijdstip") worden ingelegd op de beurs (in geval van een beursgenoteerde aandelenklasse) dan wel bij de Transfer Agent worden afgewikkeld tegen de transactieprijs zoals die de eerstvolgende beursdag wordt vastgesteld door de beheerder, behoudens indien sprake is van vervroegde sluiting van de beurs.

Aandelenklasse P en de Fund Agent

Aandelen van Aandelenklasse P van het Subfonds zijn toegelaten tot de notering en kunnen worden gekocht en verkocht op Euronext Amsterdam bij NYSE Euronext door tussenkomst van een bank of andere financiële onderneming die intermediair is in de zin van de Wet giraal effectenverkeer.

Het Fonds is met ING Bank N.V. overeengekomen dat ING Bank N.V. als Fund Agent zal fungeren. De Fund Agent is er voor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten zoals die zijn ingelegd in het beursorderboek met betrekking tot Aandelenklasse P van het Subfonds, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Fund Agent alle aan- en verkooporders met betrekking tot Aandelenklasse P van het Subfonds, via de Transfer Agent, doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend wordt door de beheerder, door tussenkomst van de Fund Agent, aangeleverd bij Euronext Amsterdam bij NYSE Euronext.

Aandelenklassen O, U, G en Z en de Transfer Agent

Aandelen van Aandelenklassen O, U, G en Z van het Subfonds kunnen worden gekocht en verkocht door tussenkomst van The Bank of New York Mellon SA/NV te Brussel, België. De Transfer Agent, tevens zijnde The Bank of New York Mellon SA/NV, is ervoor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten van betreffende aandelen van deze aandelenklassen zoals die bij haar zijn ingelegd in het orderboek, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Transfer Agent het saldo van alle aan- en verkooporders doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend, wordt door de beheerder gepubliceerd.

2.17 Fiscale aspecten

Het Subfonds maakt onderdeel uit van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. dat de status heeft van een vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI) zoals bedoeld in artikel 6a van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Op grond van de status van vrijgestelde beleggingsinstelling in de zin van artikel 6a van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 zal het Fonds zijn vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting over de door haar behaalde resultaten indien aan bepaalde voorwaarden (open end karakter, collectief beleggen, beleggen in financiële instrumenten met toepassing van risicospreiding) wordt voldaan.

Dividenden uitgekeerd op buitenlandse beleggingen zullen veelal onderworpen zijn aan een bronbelasting in het betreffende land. Ook rentebetalingen kunnen onderworpen zijn aan een buitenlandse bronbelasting. Buitenlandse en Nederlandse bronbelasting die is ingehouden ten laste van het Fonds kan in de regel niet worden teruggevraagd of worden verrekend. De vrijgestelde beleggingsinstelling kan in beginsel geen gebruik maken van de Nederlandse verdragen ter voorkoming van dubbele belastingheffing. Buitenlandse bronbelasting zal dus in de regel niet kunnen worden verlaagd en/of teruggevraagd.

Het Fonds is vrijgesteld voor de inhouding van dividendbelasting op al haar uitkeringen.

2.18 Auditcommissie taken

Voor beleggingsinstellingen welke als organisatie van openbaar belang (OOB) worden gekwalificeerd moet in principe een auditcommissie worden ingesteld. GSAM is op grond van artikel 3 Besluit instelling auditcommissie echter vrijgesteld van het aanstellen van een auditcommissie. Dit betekent dat de fondsen van GSAM met een OOB status geen auditcommissie hebben. De afwezigheid van een auditcommissie betekent echter niet dat de hierbij behorende taken vervallen, maar dat deze op een andere plaats binnen de GSAM organisatie dienen te zijn belegd. Onderstaand overzicht geeft van de belangrijke toezichthoudende taken van de auditcommissie weer. Binnen GSAM zullen deze taken door de vergadering van houders van prioriteits aandelen, Goldman Sachs Fund Holdings B.V., worden uitgevoerd.

- Procedure voor aanstellen controlerend accountant

Het is de taak van de auditcommissie de procedure voor de selectie van de externe accountant vast te stellen.

- Rapportage door de controlerend accountant

De auditcommissie is verantwoordelijk voor het doornemen en bespreken van de rapportage van de controlerend accountant, alsmede het monitoren van adequate opvolging.

- Monitoren onafhankelijkheid controlerend accountant

De auditcommissie is verantwoordelijk voor het monitoren van de onafhankelijkheid van de controlerend accountant, zowel voorafgaand als gedurende de controleperiode.

- Goedkeuren non-audit werkzaamheden

Naast de reguliere controlewerkzaamheden worden door de controlerend accountant jaarlijks ook andere werkzaamheden uitgevoerd. Dit zijn de overige- of niet-controleopdrachten. De auditcommissie is verantwoordelijk voor het vooraf goedkeuren van dergelijke aanvullende diensten als deze door de controlerend accountant worden uitgevoerd.

2.19 Verantwoord beleggen

Bij GSAM is Verantwoord Beleggen (VB) een uitgangspunt van onze werkwijze naast het bieden van klantgerichte oplossingen. Onze benadering voor VB is gebaseerd op zowel onze beleggingsrichtlijnen als het naleven van wet- en regelgeving, maar ook onze waarden als bedrijf. Wij onderschrijven de algemeen erkende uitgangspunten voor Verantwoord Beleggen van de PRI (Principles for Responsible Investment) en zijn sinds 2008 ondertekenaar van deze uitgangspunten.

De beleggingsrichtlijnen en onderliggende beleidsstukken houden in dat wij sociale en milieu criteria naast uitgangspunten van goed ondernemingsbestuur (gezamenlijk ESG criteria) hanteren bij het nemen van onze beleggingsbeslissingen en dat wij onze verantwoordelijkheid nemen als aandeelhouder en lening verschaffer door ons stemrecht uit te oefenen waar mogelijk en in dialoog te gaan met ondernemingen, uitgevende instellingen en overheidsvertegenwoordigers over hun ambities en prestaties op het terrein van mens, milieu en maatschappij.

Onderdeel van onze werkwijze is ook dat wij een aantal uitsluitingen zoals controversiële wapens en teerzandolie hanteren indien de activiteiten een bepaald percentage van de bedrijfsopbrengsten genereren. In 2022 hebben we onze criteria rondom teerzandolie en pijplijnen nader gepreciseerd. We bieden gespecialiseerde duurzame beleggingsfondsen en op maat gemaakte oplossingen voor Verantwoord Beleggen aan. In 2022 zijn er additioneel duurzame fondsen op de markt gebracht die zich richten op beleggers die in lijn met het akkoord van Parijs hun portefeuille willen samenstellen.

GSAM is actief betrokken bij (inter)nationale initiatieven, waarbij het belang van een verantwoorde beleggingsaanpak voorop staat.

2.19.1 Het integreren van ESG als integraal onderdeel van analyses

Als onderdeel van onze rol en verantwoordelijkheid onderkennen wij dat ESG onderwerpen een belangrijke impact kunnen hebben op het rendement en de veerkracht van onze beleggingsportefeuilles. Dit is in meer of mindere mate van toepassing op verschillende ondernemingen, sectoren, regio's en typen beleggingen. ESG integratie is een van de zes principes van PRI waaraan wij ons als ondertekenaar hebben gecommitteerd.

Wij zijn van mening dat integrale ESG analyses betrekking hebben op zowel financiële informatie als belangrijke niet financiële informatie bij de uitvoering van beoordelingen van ondernemingen. Op deze wijze krijgen wij een meer volledig overzicht van kansen en risico's dan wanneer we ons zouden beperken tot uitsluitend financiële informatie. Bij GSAM worden ESG zaken systematisch geïntegreerd in onze producten waarbij wij ons in de markt positioneren met onze leidende rol in de praktische toepassing van ESG integratie.

Materialiteit is voor ons de kern van het ESG integratieproces. Dit betekent bijvoorbeeld dat onze aandelenanalisten kijken naar factoren die op lange termijn een materiële impact hebben op het lange termijn bestaansrecht van ondernemingen en hiermee op het rendement van het betreffende aandeel. Voor bedrijfsobligaties letten onze analisten op factoren die mogelijk invloed hebben op het operationeel resultaat en kasstromen van ondernemingen en, in uitzonderlijke gevallen, het vermogen van ondernemingen om aan haar verplichtingen tegemoet te komen en de credit rating vast te houden dan wel te verbeteren.

In 2021 is de Europese verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) van kracht geworden. De SFDR moet meer transparantie creëren over de integratie van duurzaamheidsrisico's en -kansen. De verordening kent verschillende vereisten waaraan beleggers moeten voldoen en moeten laten zien hoe zij ESG integreren en hoe hun beleggingen bijdragen aan duurzaamheid of duurzaamheidsrisico's meeweegt. Hieraan is door GSAM voldaan door zowel op onze websites als in fondsdocumentatie additionele informatie te verschaffen over onze werkwijze. Beleggers kunnen zo makkelijker producten vergelijken en meer inzicht krijgen in de manier waarop wij hun geld beleggen. Ook zijn onze financiële producten geïntegreerd conform de richtlijn die zijn uitgevaardigd. Dit betekent dat ons gamma aan beleggingsfondsen een classificatie heeft gekregen volgens de vereisten van artikel 6, 8 of artikel 9 van de Europese SFDR richtlijn.

2.19.2 In dialoog met onze bedrijven

Dialoog en engagement met bedrijven zijn onderdeel van het beleggingsproces als een actieve belegger. Onze analisten, portefeuillemanagers en ESG-specialisten hebben regelmatig overleg met de bedrijven waarin GSAM namens haar klanten belegt. Door de voortdurende dialoog stimuleert GSAM bedrijven om te voldoen aan de milieu, sociale en bestuurlijke werkwijzen die wij passend achten. GSAM verwacht dat alle bedrijven waarin ze belegt normen, beleid en beheerprocessen implementeren ten aanzien van de potentiële ESG-risico's. Om de dialoog en engagement meer kracht bij te zetten werken we regelmatig samen met andere beleggers. Een belangrijk thema binnen ons dialoog programma is corporate governance naast klimaat ambities. Extra aandacht wordt gegeven aan die bedrijven en uitgevende instellingen die onvoldoende scores op een viertal specifieke parameters rondom ondernemingsbestuur. Deze monitoren wij per kwartaal. Dit om dit onderwerp duidelijker naar voren te brengen in lijn met de Europese richtlijnen voor verantwoord beleggen (SFDR) met betrekking tot goed ondernemingsbestuur.

2.19.3 We steunen internationale initiatieven

Door het ondertekenen van en het betrokken zijn bij (inter)nationale initiatieven onderschrijft GSAM haar ambitie en aanpak op het gebied van verantwoord beleggen. Enkele voorbeelden:

- GSAM is sinds 2008 ondertekenaar van de principes voor Verantwoord Beleggen van de door de Verenigde Naties ondersteunde Principles for Responsible Investment. Deze verzameling van wereldwijde best practices helpt effectenhouders en vermogensbeheerders bij het integreren van ESG-kwesties in de beleggingspraktijk.
- Het Nederlandse corporate governance forum Eumedion vertegenwoordigt het belang van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en de kwaliteit van het gerelateerde duurzaamheidsbeleid. Het doel hiervan is goed ondernemingsbestuur en kwalitatief duurzaamheidsbeleid vast te houden en verder te ontwikkelen, gebaseerd op de verantwoordelijkheid die Nederlandse institutionele investeerders hebben. Tegelijkertijd wil Eumedion de acceptatie en het toepassen van algemeen geaccepteerde corporate governance standaarden in Nederland, maar vooral ook in Europa, bevorderen. GSAM is actief lid van de beleggingscommissie, de juridische commissie en de onderzoekscommissie en nam in 2022 actief deel in verschillende gespreksrondes met bestuurders van in Nederland gehuisveste (multinationale) ondernemingen.
- GSAM is ook lid van het International Corporate Governance Network (ICGN). Deze organisatie bevordert de totstandkoming van effectieve corporate governance standaarden en richtlijnen en biedt ons een klankbord om te bezien hoe goed ondernemingsbestuur te vertalen is naar verschillende geografische regio's om vanuit eenheid ruimte te kunnen bieden aan verschillende wijzen van implementatie.
- GSAM is deelnemer aan Climate Action 100+. Dit is een initiatief van beleggers om engagement aan te gaan met ondernemingen die gezien worden als de grootste uitstoters van broeikasgassen en met andere bedrijven wereldwijd die de energietransitie kunnen stimuleren. In 2022 hebben we helaas minder vooruitgang gezien dan gewenst door de ontwikkelingen op de energiemarkt als gevolg van de Russische inval in Oekraïne. Dit is een ontwikkeling die we nauwgezet blijven volgen om ervoor te zorgen dat ambities die al uitgesproken zijn door bedrijven wel waargemaakt gaan worden.
- We hebben in 2022 de commitment letter getekend voor de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Dit is een initiatief onder leiding van de financiële sector om een geharmoniseerde wereldwijde standaard te ontwikkelen om de broeikasgasemissies van leningen en investeringen te meten en openbaar te maken, om financiële instellingen uiteindelijk in staat te stellen op wetenschap gebaseerde doelen te stellen en hun portefeuille af te stemmen op het Klimaatakkoord van Parijs.

2.20 Bewaarder Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.

De activa van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. worden bewaard door The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam branch, als de bewaarder van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. (de "bewaarder").

Het eigen vermogen van de bewaarder bedraagt ten minste € 730.000,-.

Tussen de beheerder en bewaarder van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is een schriftelijke overeenkomst inzake beheer en bewaring gesloten. Op hoofdlijnen bevat deze overeenkomst de volgende elementen:

- de bewaarder zorgt ervoor dat de kasstromen van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. naar behoren worden gecontroleerd en in het bijzonder dat alle betalingen door of namens beleggers bij de inschrijving op de aandelen ontvangen zijn en dat alle contanten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. geboekt worden op kasgeldrekeningen die op naam van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. of op naam van de bewaarder die namens Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. optreedt, geopend zijn bij (in beginsel) een entiteit zoals beschreven in artikel 18 lid 1 onder a), b) en c) van de Europese Richtlijn 2006/73/EG (een kredietinstelling of een bank waaraan in een derde land een vergunning is verleend).
- de activa van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. bestaande uit financiële instrumenten worden bij de bewaarder in bewaring gegeven. De bewaarder houdt alle financiële instrumenten die kunnen worden geregistreerd op een financiële instrumentenrekening in de boeken van de bewaarder in bewaarneming op aparte rekeningen op naam van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. Daarnaast houdt de bewaarder alle financiële instrumenten in bewaarneming die fysiek aan de bewaarder kunnen worden geleverd.
- voor de overige activa van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. gaat de bewaarder na of Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. de eigenaar is van deze activa op basis van informatie of documenten die door de beheerder zijn verstrekt dan wel op basis van ander extern bewijsmateriaal. De bewaarder houdt voor deze overige activa een register bij.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de verkoop, de uitgifte, de inkoop de terugbetaling en de intrekking van aandelen in Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. gebeuren in overeenstemming met Nederlands recht, de statuten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de waarde van aandelen in Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. wordt berekend overeenkomstig Nederlands recht, de statuten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder voert de aanwijzingen van de beheerder uit, tenzij deze in strijd zijn met Nederlands recht of de statuten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.
- de bewaarder zorgt ervoor dat bij transacties met betrekking tot de activa van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. de tegenwaarde binnen de gebruikelijke termijnen wordt overgemaakt aan Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de opbrengsten van het Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. een bestemming krijgen die in overeenstemming is met Nederlands recht en met de statuten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.

De bewaarder treedt bij de bewaring op in het belang van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. alsmede de beleggers in Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.

Op verzoek van beleggers is een afschrift van deze overeenkomst verkrijgbaar bij de beheerder tegen ten hoogste de kostprijs.

Het is de bewaarder toegestaan de bewaartak zoals omschreven in artikel 22, vijfde lid, richtlijn 2009/65/EU en geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving onder bepaalde voorwaarden uit te besteden aan derden indien daarvoor een objectieve reden bestaat. Dit betreft het door lokale (sub)custodians (laten) uitvoeren van custody activiteiten in landen waar de bewaarder niet zelf een directe participant bij de lokale Central Securities Depository ('CSD') is. Een lijst met de (sub)custodians, waarvan de bewaarder gebruikmaakt, is gepubliceerd op de website van de beheerder. Deze lijst met (sub)custodians kan aan verandering onderhevig zijn. Op verzoek van beleggers is een actueel overzicht van de lokale (sub)custodians, aan wie de bewaarder bewaarnemingsstaken heeft uitbesteed, verkrijgbaar bij de beheerder van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. tegen ten hoogste de kostprijs.

Volgens Nederlands recht is de bewaarder jegens Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. of de beleggers aansprakelijk voor het verlies door de bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming van de in bewaarneming genomen financiële instrumenten is overgedragen. In geval van een dergelijk verlies van een in bewaarneming genomen financieel instrument restitueert de bewaarder onverwijld een financieel instrument van hetzelfde type of voor een overeenstemmend bedrag aan Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.

De bewaarder is niet aansprakelijk indien hij kan aantonen dat het verlies het gevolg is van een externe gebeurtenis waarover hij redelijkerwijs geen controle heeft en waarvan de gevolgen onvermijdelijk waren, ondanks alle inspanningen om deze te verhinderen.

De bewaarder is jegens Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. of de beleggers eveneens aansprakelijk voor alle andere verliezen die zij ondervinden doordat de bewaarder zijn verplichtingen met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt.

2.21 Voornaamste risico's en onzekerheden

Aan beleggingen in het Subfonds zijn financiële kansen, maar ook financiële risico's verbonden. De waarde van de beleggingen kan zowel stijgen als dalen en aandeelhouders van het Subfonds kunnen mogelijk minder terugkrijgen dan zij hebben ingelegd. Een spreiding van de beleggingen zal naar verwachting een dempend effect op deze risico's kunnen hebben.

Een totaaloverzicht van de risico's waarbij de risico's van het Subfonds zijn geordend naar 'groot, middelgroot en klein' is opgenomen in het prospectus. In het geval van nieuwe regelgeving op het gebied van risicomanagement, wordt informatie toegevoegd. De voornaamste risico's welke het Subfonds loopt zijn:

Marktrisico

Het Subfonds is gevoelig voor waardeveranderingen van de beleggingen als gevolg van fluctuatie van prijzen in financiële markten zoals de aandelen of vastrentende markten (marktrisico). Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele instrumenten, waarin het Subfonds belegt, fluctueren. Indien het Subfonds gebruik maakt van derivaten zoals omschreven onder "Beleggingsbeleid", kunnen deze toegepast worden voor zowel het afdekken van risico's als efficiënt portefeuillebeheer. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Subfonds voor marktbevingen wordt vergroot.

Om de marktrisico's te beperken worden de beleggingen over diverse landen, sectoren en/of ondernemingen gespreid. Een overzicht van de samenstelling van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de Samenstelling van de beleggingen.

In de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022' van het bestuursverslag is een nadere toelichting opgenomen over het eventuele gebruik van derivaten in de verslagperiode.

De volatiliteit wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie; deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Bij een grote standaarddeviatie (= hoge volatiliteit) is er sprake van een brede range van mogelijke uitslagen. De standaarddeviatie bedroeg 7,73% ultimo 2022 (ultimo 2021: 4,56%).

De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de index. De tracking error wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. De tracking error bedroeg 1,83% ultimo 2022 (ultimo 2021: 1,44%).

Renterisico

Bij een belegging in vastrentende waarden wordt renterisico gelopen. Dit risico doet zich voor wanneer de rentevoet van een effect fluctueert. Wanneer rentes dalen, is de algemene verwachting dat de waarde van vastrentende effecten stijgt. Omgekeerd, wanneer rentes stijgen, is de algemene verwachting dat de waarde van vastrentende effecten daalt.

Informatie over de duratie (rentegevoeligheid) van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de toelichting op de balans onder Renterisico.

Valutarisico

Indien kan worden belegd in (effecten luidende in) andere valuta's dan de valuta waarin het Subfonds is genoteerd, kunnen valutaschommelingen zowel een positieve als een negatieve invloed hebben op het beleggingsresultaat.

Een overzicht met informatie over de valutapositie van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de toelichting op de balans onder Valutarisico.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico's kunnen ontstaan wanneer een bepaalde onderliggende belegging moeilijk te verkopen is. Doordat het Subfonds in incurante effecten kan beleggen, bestaat het risico dat het Subfonds niet de mogelijkheid heeft om financiële middelen vrij te krijgen die nodig kunnen zijn om aan bepaalde verplichtingen te voldoen.

Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Subfonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn.

Kredietrisico

Beleggers moeten ten volle beseffen dat elke belegging tot kredietrisico's kan leiden. Obligaties en schuldbewijzen houden een feitelijk kredietrisico in op de emittent. Dat risico kan worden gemeten aan de hand van de kredietrating van de emittent. Obligaties en schuldbewijzen die door een emittent met een lage rating zijn uitgegeven, gaan doorgaans gepaard met een hoger kredietrisico en een grotere kans dat de emittent in gebreke blijft dan obligaties en schuldbewijzen van emittenten met een hogere rating. Als de emittent van obligaties of schuldbewijzen in financiële of economische problemen geraakt, waardoor het kredietrisico toeneemt en de rating waarschijnlijk verlaagd wordt, dan kan dat een invloed hebben op de waarde van de obligaties of schuldbewijzen (die volledig waardeloos kunnen worden).

Een overzicht met informatie over de ratingposities van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de toelichting op de balans onder Kredietrisico.

Fraude risico's en corruptie

Fraude is elke opzettelijke handeling of nalatigheid om anderen te misleiden, waardoor het slachtoffer verlies lijdt en/of de dader winst behaalt. Corruptie is het misbruiken van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin, waaronder omkoping. Het ontbreken van controles in het betalingsproces verhoogt de waarschijnlijkheid en creëert daardoor de mogelijkheid tot fraude.

De asset management industrie kenmerkt zich door het doen beheren van vermogen van derden, welke in zijn geheel vrij omvangrijk is. Toegang hebben tot dit vermogen verhoogt het inherente risicoprofiel van GSAM op het gebied van fraude en corruptie. Om dit risico te beheersen voert GSAM jaarlijks een fraude en corruptie risico assessment uit, om identificatie, de blootstelling aan en beheersing van deze risico's vast te stellen. GSAM concludeert in zijn jaarlijkse risico assessment dat er geen hoge restrisico's zijn op het gebied van fraude en corruptie. De voornaamste inherente risico's zoals die door GSAM zijn geïdentificeerd in de jaarlijkse risk assessment zijn de volgende:

- Cyber risico's;
- Ongeautoriseerde afschrijving van gelden;
- Frauduleuze facturen;
- Risico van handel met voorkennis;
- Omkoping.

De volgende maatregelen zijn getroffen om deze inherente risico's te mitigeren:

Cyber risico's, cyber risico wordt onderkend als een verzamelnaam welke bewust (bijv. ransomware) of onbewust (bijv. hack) tot een onttrekking van vermogen kan leiden. Het scala aan technieken welke een kwaadwillende kan gebruiken is omvangrijk. Daarom is het voor GSAM in eerste instantie van belang zich bewust te zijn van deze technieken en de eigen omgeving hierop te toetsten. De getroffen maatregelen zijn hierbij geïnspireerd op het NIST cyber security framework, van protect, detect, respond, recover en identify en worden jaarlijks geëvalueerd op basis van de Cyber Security Risk Assessment.

Ongeautoriseerde afschrijving van gelden, wordt ondervangen door het doen toepassen van procuratielimiten en het afdwingen van vier (of meer) ogen principes, waarbij moderne technieken zoals 2 factor authenticatie wordt afgedwongen.

Frauduleuze facturen, het doen betalen van facturen ten lasten van een beleggingsfonds mag alleen als dit overeenkomt met de prospectus. De begunstigde als ook de juistheid van de inrekening gebrachte bedragen zijn hierbij vaak toetsbaar, door een koppeling met het vermogen. Facturen dienen vooraf door budgethouders beoordeeld en geaccordeerd te worden, conform het procuratiebeleid. Binnen dit proces is functiescheiding gemaakt tussen het doen bestellen, invoeren en goedkeuren.

Risico van handel met voorkennis, betreft het misbruiken van informatie voor eigen gewin, dan wel het op een dusdanige wijze doen uitvoeren van orders dat zelfverrijking daarmee bewerkstelligd kan worden, ten nadele van het Subfonds. De getroffen maatregelen om dit te voorkomen zijn divers, waaronder best execution review, verplicht periodiek rapporteren over persoonlijke beleggingsportefeuilles, voorlichting in de vorm van verplichte trainingen en pre-employment screening.

Omkoping betreft het doen beïnvloeden van een gunning door bijvoorbeeld steekpenningen, etentjes, reizen en cadeau's. Om dit te mitigeren heeft GSAM een strikt beleid, waarbij alles met een waarde van meer dan vijftig euro niet aangenomen mag worden. Verder wordt op het vlak van broker execution periodiek beoordelingen uitgevoerd naar prijs en kwaliteit, waarbij de uitkomst maatgevend is voor de mate waarin orders worden gealloceerd naar deze brokers.

Het restrisico op de bovenstaande risico's wordt door GSAM als 'medium' ingeschat en zijn geaccepteerd via een formele risico-acceptatie, dan wel op het niveau van de buitenlandse GSAM onderdelen.

Verder is er een duidelijke juridische en operationele scheiding tussen de vermogensbeheerder, externe administrateur, het Subfonds en de bewaarbank. Deze functiescheiding heeft een belangrijk preventieve werking op het fraude- en corruptierisico.

De bovengenoemde beheersmaatregelen zijn onderdeel van een groter beheersingsraamwerk, waarvan diverse onderdelen periodiek worden beoordeeld door een externe accountant via het GSAM ISAE 3402 rapport. Verder past GSAM het 3-lines of defence mechanisme toe, waarbij risk management en internal audit doorlopend de effectiviteit van de administratieve organisatie en interne controle toetsen en bewaken. Tenslotte past GSAM ook diverse soft controls toe, zoals tone at the top, e-learning, code of ethics en een whistleblower policy.

Duurzaamheidsrisico's

Duurzaamheidsrisico's kunnen een negatieve invloed hebben op het rendement van het Subfonds. De duurzaamheidsrisico's waaraan het Subfonds kan worden blootgesteld kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Klimaatverandering
- Gezondheid & veiligheid
- Zakelijk gedrag

Duurzaamheidsrisico's worden in artikel 2 lid 22 van de Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld) gedefinieerd als een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien zij zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken. De beoordeling van deze duurzaamheidsrisico's is geïntegreerd in de beleggingsbeslissing door middel van de door de beheerder vastgestelde criteria voor verantwoord beleggen. Deze criteria voor verantwoord beleggen en de toepassing ervan worden beschreven in de "NN IP Responsible Investment Policy" zoals deze in 2022 van kracht was.

Het Subfonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen waardoor genoemde duurzaamheidsrisico's zijn verwerkt in de waardering van de beleggingen.

Emittent wanbetalingsrisico

Naast de algemene trends op de financiële markten kunnen ook specifieke ontwikkelingen in verband met de emittent de waarde van een belegging beïnvloeden. Zelfs een zorgvuldige effectenselectie kan bijvoorbeeld niet het risico uitsluiten van een verlies als gevolg van een waardedaling van de activa van een emittent. Het gebruik van kredietderivaten, indien vermeld in het beleggingsbeleid van het Subfonds, kan een kredietrisico met zich meebrengen.

Russische invasie in Oekraïne

Op 24 februari 2022 begon Rusland een militair offensief tegen Oekraïne. Dit leidde tot wijdverbreide sancties tegen Rusland en verhoogde veiligheids- en cyberdreigingen.

De situatie in de regio verandert snel; de beheerder van het Subfonds volgt de situatie nauwgezet en zal alle actie ondernemen die noodzakelijk en in het belang van de aandeelhouders van het Subfonds is. Dit betreft, maar is niet beperkt tot, het waarborgen dat de vereisten van alle internationale sancties worden nageleefd, dat het vermogen van het Subfonds proactief wordt beheerd om risico's zoveel mogelijk te beperken, en dat de beheerder en andere belangrijke leveranciers alle beschermende maatregelen en protocollen blijven toepassen en verhoogde cyberdreigingen blijven bewaken.

Hoewel het Subfonds geen vermogen rechtstreeks in Oekraïne, Rusland of buurlanden heeft belegd, hebben marktverstoringen vanwege de huidige geopolitieke gebeurtenissen een wereldwijde impact en zijn de gevolgen onzeker. Dergelijke verstoringen kunnen het rendement van het Subfonds nadelig beïnvloeden. De beheerder van het Subfonds blijft de ontwikkelingen volgen en de gevolgen voor het Subfonds evalueren.

Inzicht in risico's

De bereidheid risico's en zekerheden aan te gaan en al dan niet te verschuiven of af te dekken (risicobereidheid) vormen een integraal onderdeel van het beleggingsbeleid zoals gevoerd over de verslagperiode en zoals opgenomen in de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022'.

Inzicht in relevante risico's gedurende de verslagperiode wordt als volgt verkregen:

- In de toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid gedurende de verslagperiode worden in de paragraaf "Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid" de belangrijkste ontwikkelingen, afwegingen en beslissingen ten aanzien van het gevoerde risicobeleid toegelicht.
- In de toelichting op de balans worden de specifieke risico's ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten weergegeven.
- Het opgenomen overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta als per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's per verslagmoment.
- Voor afgeleide financiële instrumenten die op verslagmoment onderdeel van de portefeuille uitmaken, is in de toelichting op de jaarrekening een nadere specificatie opgenomen.
- In de toelichting op de balans wordt het tegenpartijrisico opgenomen. Waar van toepassing is hier informatie over het gebruik van onderpand (collateral) opgenomen.
- In de toelichting op de balans is informatie opgenomen inzake de hefboomfinanciering. Hefboomfinanciering is de methode waarmee de beheerder de positie van het Subfonds met geleend geld of geleende effecten, met een hefboom in de vorm van derivatenposities of anderszins vergroot.
- In de toelichting op de balans is informatie opgenomen met betrekking tot duratie en credit ratings van de portefeuille. De duratie is een maatstaf voor de gevoeligheid van vastrentende portefeuilles voor wijzigingen in de marktrente.
- Het overzicht Valutapositie dat is opgenomen in de toelichting op de balans geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Subfonds in euro dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten, zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.
- Indien het Subfonds effecten uitleent, wordt in de toelichting op zowel de balans als de winst-en-verliesrekening nadere informatie verstrekt waarmee inzicht wordt verkregen in de specifieke risico's en de beheersing van die risico's.

2.22 Risicobeheer

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Conform het GSAM Control Framework zijn alle kernprocessen opgenomen inclusief de belangrijkste risico's per proces. Voor ieder van deze risico's zijn de belangrijkste 'controls' gedefinieerd welke regelmatig worden gemonitord en getest om zekerheid te verkrijgen dat wordt voldaan aan interne en externe regelgeving. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van financiële en operationele risico's. In de paragraaf "Verklaring omtrent de bedrijfsvoering" wordt nader ingegaan op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder.

GSAM, de beheerder van het Subfonds, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Subfonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder voortdurend blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fondsspecifieke interne uitvoeringsrichtlijnen. Dergelijke richtlijnen zijn onder meer gesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren, de kwaliteit van marktpartijen waarmede zaken worden gedaan en de liquiditeit van de beleggingen.

Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen.

Het Subfonds kan door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's afdekken of sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer, bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Deze derivaten kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Hierbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Subfonds voor marktbevingen wordt vergroot. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft.

2.23 Hefboomfinanciering en Value-at-Risk

Hefboomfinanciering is de methode waarmee de beheerder de positie van een Subfonds met geleend geld of geleende effecten, met een hefboom in de vorm van derivatenposities of anderszins vergroot.

Het Subfonds gebruikt de relatieve Value-at-Risk methode dit in overeenstemming met de relevante ESMA Guidelines 10-788. In de toelichting op de balans is de verwachte maximale hefboomfinanciering vermeld. Daarnaast ook de betreffende index (referentieportefeuille) vermeld.

De verwachte maximale hefboomfinanciering van het Subfonds wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de economische positionering van het Subfonds en de Net Asset Value.

De maximale hefboomfinanciering die het Subfonds mag gebruiken, wordt uitgedrukt als percentage ten opzichte van de Net Asset Value van het Subfonds. Dit percentage wordt berekend: i) in overeenstemming met de commitment methode (nettohefboomwerking) en ii) op basis van de som van de nominale waarde van de derivaten (brutohefboomwerking).

Voor de nettohefboomwerking worden risico reducerende methodes toegepast zoals saldering of afdekking (in het Engels wordt dit "netting" en "hedging" genoemd) overeenkomstig de vereisten onder de relevante richtlijnen. De maximale hefboomfinanciering berekend volgens de netto-methode houdt rekening met netting en/of hedging, terwijl de maximale hefboomfinanciering berekend volgens de bruto-methode geen rekening houdt met eventuele netting en hedging van posities.

Ongeacht de gebruikte hefboommethodologie is de berekende hefboomwerking slechts een indicator en geen officiële restrictie. De hefboom in het Subfonds kan hoger zijn dan de hefboom die het prospectus vermeldt, zolang deze in lijn blijft met het risicoprofiel en de Value-at-Risk limiet. Afhankelijk van marktbevingen kan het verwachte niveau van hefboomwerking variëren in de tijd. In geen geval zal het gebruik van derivaten of andere financiële instrumenten tot gevolg hebben dat de beheerder kan afwijken van het beleggingsbeleid zoals uiteengezet in het prospectus.

Zodra de hefboomfinanciering 0% overschrijdt, is er sprake van hefboomwerking voor het Subfonds. Een hefboomfinanciering van 0% impliceert dat er geen sprake is van hefboomwerking en de economische positionering van het Subfonds gelijk is aan de Net Asset Value.

De nettohefboom van het Subfonds is een van de risicofactoren en geeft derhalve geen volledig beeld van het risicoprofiel van het Subfonds. Voor een volledig beeld van het risicoprofiel van het Subfonds wordt verwezen naar de beschrijving van het beleggingsbeleid en het risicoprofiel in het prospectus.

Het gebruik van derivaten (van onderliggende activa afgeleide financiële instrumenten) veroorzaakt hefboomwerking. Hefboomwerking ontstaat wanneer voor een bescheiden bedrag derivaten worden aangekocht ten opzichte van de kosten van het rechtstreeks verwerven van de onderliggende activa. Hoe groter de hefboom, hoe groter de variatie in de prijs van het derivaat in het geval van een schommeling in de prijs van de onderliggende waarde. De potentie en het risico van een derivaat neemt derhalve dienovereenkomstig toe met een toename van de hefboom. Hierbij moet worden aangemerkt dat derivaten ook voor beter risicobeheer kunnen worden aangewend. Er is geen garantie dat de doelstelling door het gebruik van deze derivaten zal worden gehaald.

2.24 Ontwikkelingen gedurende de verslagperiode

In deze paragraaf worden de belangrijkste algemene ontwikkelingen en fondsspecifieke ontwikkelingen opgenomen. Hierbij wordt tevens de impact op het (relatief)rendement van het Subfonds nader toegelicht.

2.24.1 Algemene financieel economische ontwikkelingen in 2022

- De wereldeconomie werd begin 2022 geconfronteerd met twee schokken – een inflatieschok die leidde tot een agressief beleid van centrale banken en een geopolitieke schok als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, die resulteerde in een stijging van de grondstoffenprijzen. Het samenspel tussen deze twee schokken maakte het voor centrale banken moeilijk om een zachte landing te bewerkstelligen.
- In het eerste kwartaal stegen de obligatierentes sterk in reactie op de beleidsverandering van centrale banken. De 10-jaarsrente op Amerikaanse staatsobligaties sloot het kwartaal 83 basispunten hoger af op 2,32% en de rente op Duitse Bunds steeg met 69 basispunten naar 51 basispunten. Verder liepen de spreads op zowel investment grade- als high yield-bedrijfsobligaties op.
- Aandelen daalden sterk in reactie op de aanval van Rusland op Oekraïne in februari. Beleggers wendden zich toen tot relatief veilige staatsobligaties. Dit duurde echter niet lang, want de inflatievrees kreeg de overhand en dreef de rentes op. Aandelen maakten een comeback doordat het conflict niet verder escaleerde, al bleef de situatie nijpend.
- Te midden van alle onrust waren de grondstoffenmarkten de enige uitwijkmogelijkheid. Alle subsegmenten behaalden in het eerste kwartaal sterk positieve rendementen. Krappe voorraden en ook leveringsrisico's voor energie-, industriële en landbouwproducten stuwden de prijzen op. Ook de heropening van economieën overal ter wereld versterkte de vraag. De grondstoffenmarkt bood goede bescherming tegen inflatie en geopolitiek risico.
- Aan het begin van het tweede kwartaal bleef de inflatie het belangrijkste onderwerp op de financiële markten. Stijgende energieprijzen en aanbodtekorten voor allerlei goederen en diensten waren de belangrijkste oorzaken van hogere prijzen.
- Centrale banken lieten in het tweede kwartaal per saldo een scherpere toon horen. De Bank of Japan was de uitzondering in ontwikkelde markten en bleef inzetten op beheersing van de Japanse rentecurve.
- In het tweede kwartaal liet elke beleggingscategorie, van aandelen tot veilige staatsobligaties en grondstoffen, zeer negatieve resultaten optekenen (in lokale valuta). Het kwartaal kende ook twee oplevingen van 5% in mei en juni. Deze rally's werden vooral gedreven door gedragsfactoren, zoals een negatief sentiment en beperkte positionering, en technische factoren en hielden niet aan.
- In het derde kwartaal schroefden centrale banken (afgezien van de Bank of Japan) de rente verder op en ze benadrukten dat de strijd tegen de inflatie prioriteit nummer één was. Dit betekende snelle renteverhogingen en een hoge rente zo lang als nodig. De Federal Reserve kwam in juli en september met twee rentestappen van +75 basispunten. De Amerikaanse dollar steeg naar het hoogste niveau in 20 jaar ten opzichte van andere belangrijke valuta's; de meeste centrale banken in de ontwikkelde wereld schroefden ook de rente op. De Europese Centrale Bank (ECB) sloot een periode van negatieve depositorentes af met renteverhogingen van 50 basispunten in juli en 75 basispunten in september.
- De Bank of Japan hield de rentes onveranderd, ondanks een daling van de yen, een handelstekort dat nooit eerder zo groot was en een stijgende inflatie. De Bank of Japan greep wel op de markt in en kocht agressief obligaties en voor het eerst sinds 1998 ook yens. De euro bereikte in augustus voor het eerst in 20 jaar pariteit met de dollar, terwijl het Britse pond daalde naar het laagste niveau ooit ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

- Een krap monetair beleid in combinatie met een soepel begrotingsbeleid leidde in het derde kwartaal tot een sterke stijging van de nominale en reële obligatierentes. Dit was nergens zo duidelijk als in het Verenigd Koninkrijk, waar de minibegroting van premier Liz Truss in september tot een vertrouwenscrisis leidde. Forse correcties voor het pond en Britse staatsobligaties dwongen de Bank of England tot ingrijpen op de obligatiemarkt.
- De snelle stijging van de obligatierentes sjoepelde in het derde kwartaal door naar andere beleggingscategorieën. Vastrentende spreads stegen, vastgoed leverde in en aandelen verloren terrein door een hoger winst risico en neerwaartse druk op de waarderingen. Grondstoffen konden evenmin ontsnappen aan de verkoopgolf van september. De angst voor een recessie drukte de prestaties van cyclische grondstoffen, waaronder olie, terwijl goud last had van een hogere dollar en hogere reële obligatierentes.
- Aan het eind van het jaar matigden centrale banken het tempo van de verkrapping, maar een koersverandering was nog niet in zicht. De inflatie was nog te hoog en de Amerikaanse arbeidsmarkt leek nog krap. Ondanks de tragere rentestappen in het vierde kwartaal bleef de toon van centrale banken scherp, vooral die van de ECB.
- De Bank of Japan vergrootte de bandbreedte voor de 10-jaarsrente op Japanse staatsobligaties van +/-25 naar +/-50 basispunten. Dit leek een eerste stap van de Bank of Japan naar beleidsnormalisatie en uiteindelijk naar beëindiging van haar rentecurvebeleid.
- Aan een rally van alle beleggingscategorieën in november kwam in december abrupt een einde, want toen lieten zowel aandelen als vastrentende waarden negatieve rendementen zien. Grondstoffen deden het daarentegen relatief goed; zowel goud als koper steeg.

2.24.2 Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022

Marktontwikkelingen

Economie terugblik

Het verslagjaar bracht weinig feestvreugde voor de financiële markten, die werden gedomineerd door vier inmiddels welbekende thema's: 1) de Russische invasie in Oekraïne, 2) de fors gestegen inflatie, 3) een wereldwijd sterk verkrappend monetair beleid van centrale banken en uiteindelijk 4) de angst voor een economische recessie.

De inflatie was begin 2022 al een serieus punt van aandacht, maar werd nog belangrijker nadat de geopolitieke onrust in Oost-Europa fors was toegenomen. Financiële markten en centrale banken wereldwijd werden volledig verrast door de mate waarin en de snelheid waarmee de prijzen stegen. De beleidsmakers van centrale banken reageerden met een verkrappende geldmarktpolitiek, zoals we dat in de afgelopen 40 jaar niet meer hebben gezien. Daarbij speelden de twee belangrijkste centrale banken, de Europese Centrale Bank (ECB) en de Amerikaanse Federal Reserve, wederom een cruciale rol. De ECB verhoogde haar rentetarieven gedurende de verslagperiode viermaal, in totaal met 250 basispunten. Hierbij waren twee stappen van 75 basispunten. Dit waren de grootste renteverhogingen van de ECB tot nu toe¹. De Federal Reserve verhoogde haar rentetarieven in 2022 zevenmaal, met in totaal 425 basispunten. Naast deze historisch forse renteverhogingen hebben beide centrale banken op hun laatste persconferenties in december aangegeven voorlopig nog niet klaar te zijn met renteverhogingen. Dat laatste is ook het geval voor de centrale banken in de rest van de wereld. Wel zijn de inflatiecijfers in het vierde kwartaal gedaald en hebben centrale banken het tempo van hun renteverhogingen iets vertraagd. In de Verenigde Staten is de feitelijke inflatie sinds juli vijf maanden op rij gedaald. In november kwam deze inflatie uit op 7,1% en de kerninflatie op 6%. In de eurozone en het Verenigd Koninkrijk noteerde de inflatie nog wel in de dubbele cijfers, maar ook in Europa lijkt de inflatie te vertragen. Centrale bankiers lijken zeer alert te zijn op het risico van een te sterke monetaire verkrapping, al blijft de kernboodschap dat de beleidsrente zal blijven stijgen totdat de arbeidsmarkten en de loongroei afkoelen. Dit zal de groei onder druk blijven zetten. De wereldwijde groei begint over de hele linie zwakke te vertonen. Het producentenvertrouwen voor de grote economieën wees in november op een krimp.

Vastrentende waarden terugblik

Ook op de wereldwijde obligatiemarkten was het belangrijkste thema in 2022 de vastberadenheid waarmee centrale banken de inflatie bestreden. De obligatierendementen stonden gedurende het grootste deel van het jaar onder druk door stijgende rentes en risico-opslagen voor bedrijfsobligaties. De 10-jaarsrente op Amerikaanse staatsobligaties eindigde het jaar op 3,87%, een stijging van meer dan 230 basispunten ten opzichte van een jaar eerder. De Duitse 10-jaarsrente steeg met 275 basispunten naar 2,56%, het hoogste niveau sinds 2011. De rente op obligaties met looptijden van twee jaar steeg met 337 basispunten tot 2,73%.

Opmerkelijk was dat 50-jaars renteswaps in de eurozone in de verslagperiode slechts met 170 basispunten zijn gestegen. Dit resulteerde in een zeer inverse swapcurve (-87 basispunten) tussen het 20- en 50-jaarspunt op de curve. In tijden waarin steeds meer renteverhogingen door de ECB worden ingeprijsd, zien we vaak dat lange swaprentes minder stijgen dan kortere looptijden, maar een dergelijke inverse curve heeft zich nog nooit voorgedaan.

De stijging van de swaprente was sterker dan die van de rente op Duitse staatsobligaties. De 10-jaars swapsread (swaprente minus Duitse rente) steeg met 11 basispunten tot 0,64% per eind december. Historisch gezien is dit nog steeds een ruim verschil, maar de spread is na de piek in oktober met 40 basispunten gedaald. Deze ontwikkeling van de swapsread kwam door verschillende factoren. Diverse marktpartijen, zoals banken en bedrijven, dekten hun renterisico af met vooral renteswaps. Maar ook de toenemende vraag naar Duitse staatsobligaties (zeer gewild als onderpand) speelde een rol. Enkele technische factoren die in 2022 voor opwaartse druk op de swapsread hebben gezorgd, zijn in het vierde kwartaal naar de achtergrond verdwenen.

¹ Het was weliswaar de grootste renteverhoging, maar niet de grootste renteverandering. In 2009 verlaagde de ECB de rente eenmaal met 75 basispunten en eenmaal met 100 basispunten.

Ook het renteverskil tussen de perifere landen van de eurozone en Duitsland is toegenomen. De spread op Italiaanse staatsobligaties liep flink op door de verruiming van de swapspread, het aftreden van president Draghi en de verkiezing van de nieuwe rechtse regering.

De grote verkiezingsoverwinning van Fratelli d'Italia (FDI), een partij die bekend staat als populistisch en neofascistisch, en dat de FDI samen met andere extreemrechtse partijen een regering gaat vormen, kwamen niet als een verrassing. Uiteindelijk is de spread van Italië iets afgenomen nadat Giorgia Meloni, de leider van de FDI en de aanstaande nieuwe premier, duidelijk had gemaakt dat ze niet van plan is zich van Europa af te wenden en dat haar regering een voorzichtig fiscaal beleid zal voeren.

Tot slot liepen de spreads op bedrijfsobligaties, zowel voor investment grade als high yield, sterk op naarmate de voorwaarden bedrijfsfinanciering verslechterden. De scherpe toename van de volatiliteit van de tarieven werd ook toegeschreven aan de verruiming van de spreads.

Gevoerd beleggingsbeleid

De performance zoals opgenomen in de kerncijfers betreft de netto performance over de verslagperiode van het Subfonds na aftrek van kosten. De verantwoording over het gevoerde beleggingsbeleid, zoals hier beschreven, is gebaseerd op de bruto performance over de verslagperiode van het Subfonds voor aftrek van kosten.

Gedurende de verslagperiode is in de portefeuille een actief beleid gevoerd om te anticiperen op de renteontwikkelingen. Veelal had de portefeuille een hoog renterisico (overwogen duratie), om de portefeuille te positioneren voor een rentedaling. Dit was echter nadelig voor de performance van het Subfonds.

Verder waren we vrijwel het gehele jaar overwogen in 30 jaar Frankrijk versus Duitsland en onderwogen in 10 jaar Frankrijk versus Duitsland, om optimaal te kunnen profiteren van de relatieve renteversillen tussen deze landen. De inflatie was gestegen, waardoor de onderwogen positie in inflatiegerelateerde obligaties in 2022 per saldo nadelig was.

In het voorjaar van 2022 bereikte de 10-jaars swapspread (het renteverskil tussen de 10-jaarsrente op Duitse staatsobligaties en de 10-jaars swaprente) het hoogste niveau ooit. Dit was aanleiding om te positioneren voor een krappere swapspread. Omdat de swapspread daarna nog verder is gestegen, was deze positie in 2022 nadelig voor de performance van het Subfonds.

Gedurende de verslagperiode had de portefeuille meerdere overwogen posities in bedrijfsobligaties met een investment grade-rating, gedekte obligaties en ABS. Deze posities waren per saldo nadelig. Dit geldt vooral voor de posities in bedrijfsobligaties.

Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid

Beleggers in vastrentende waarden worden geconfronteerd met rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Het Subfonds kan met zijn actieve beleid binnen het eurogebied beleggen in vele obligatiecategorieën. Met dit brede palet aan categorieën kan het Subfonds gebruikmaken van een goede spreiding en de portefeuille aanpassen aan de veranderende marktomstandigheden. Op deze manier streven we binnen de portefeuille naar een optimale verhouding tussen het verwachte rendement en de verwachte risico's. In het boekjaar is ook gebruik gemaakt van kredietderivaten als dat tegen gunstigere voorwaarden kon dan door rechtsreeks gebruik te maken van obligaties. Tevens zijn de valutarisico's in dit Subfonds zeer beperkt, omdat uitsluitend wordt belegd in euro.

De ontwikkelingen rond de Russische invasie in Oekraïne, de fors gestegen inflatie, een wereldwijd sterk verkrappend monetair beleid van centrale banken en vervolgens de angst voor een economische recessie drukten in 2022 een stempel op de financiële markten en zorgden voor de nodige volatiliteit en forse rentestijgingen. Het beoordelen van deze risico's en het inrichten van de portefeuille op deze omstandigheden vormen een integraal onderdeel van ons beleggingsproces. Met spreiding in de portefeuille reduceren we het gevaar van sterke concentraties van risico's. Bovendien hanteren we een strikt stop-loss-beleid op visies die we in de portefeuille tot uitdrukking brengen. In het afgelopen jaar heeft de portefeuille meerdere actieve posities gehad om te anticiperen op de veranderende rentestanden, de vorm van de curve en kredietrisico-opslagen.

Gebruik derivaten in de verslagperiode

Het Subfonds maakte gebruik van rentefutures, renteswaps en creditswaps om tegen gunstigere voorwaarden posities in te nemen en om de portefeuille bij te sturen binnen de beleggingsrestricties van het Subfonds. Het Subfonds belegt in andere GSAM fondsen vanwege de specifieke kennis van de portefeuillemanager van het betreffende fonds. In voorkomende gevallen kan deze portefeuillemanager ook gebruikmaken van rentefutures, renteswaps en creditswaps.

Vooruitzichten

Wij verwachten een min of meer onveranderde 10-jaarsrente in de eurozone. Aan de ene kant is de inflatie nog steeds veel te hoog en zullen centrale banken het monetaire beleid verder verkrappen. Aan de andere kant heeft de markt deze verkrapping al grotendeels ingeprijsd en is een vertraging van de economische groei later dit jaar nog steeds aannemelijk. Ook centrale banken zullen naar verwachting meer aandacht gaan geven aan de al gerealiseerde renteverhogingen en de verslechterende economische vooruitzichten. Al met al denken wij dat 'economische groei' dit jaar een belangrijker thema kan worden en dat er met de sterke rentestijging van het afgelopen jaar voorlopig niet veel ruimte is voor een veel hogere 10-jaarsrente.

Voor de Duitse 2-10-jaars rentecurve verwachten wij voor het komende jaar min of meer ongewijzigde niveaus. De Duitse 10-30-jaarscurve is naar onze mening te vlak en deze zien wij in de komende twaalf maanden dan ook versteilen (minder invers worden). Voor de 10-30-jaarscurve in swaps verwachten we een nog meer uitgesproken versteiling. Het lange eind van de swapcurve is extreem invers en wij gaan ervan uit dat dit in de loop van 2023 enigszins zal normaliseren.

De euro swapspreads (10 jaar en korter), het verschil tussen de swaprente en de rente op Duitse staatsobligaties, zijn nog steeds historisch hoog. In de komende twaalf maanden verwachten wij een verkrapping van swapspreads als gevolg van de implementatie van kwantitatieve verkrapping in combinatie met hogere overheidstekorten (meer aanbod van staatsobligaties) en een afname van de extreme vraag naar obligaties van zeer hoge kwaliteit voor onderpanddoeleinden.

Voor de landenspreads in de eurozone is het beeld divers. Voor 'kernlanden' als Nederland, Oostenrijk en Finland vinden wij de spreads ten opzichte van Duitsland nog steeds hoog en gaan we voor het komende jaar uit van krappere spreads. Voor de landen met een lagere kredietwaardigheid vinden we de waarderingen, na de recente goede performance, niet aantrekkelijk meer. Daarnaast zal de groeivertraging waarschijnlijk tot grotere overheidstekorten leiden en zal het monetaire beleid niet langer een ondersteunende factor zijn. Tot slot bestaat het risico dat de verslechterde fiscale positie, op termijn, zal volgens ons leiden tot negatief nieuws van de rating agencies. Al met al maken deze vooruitzichten dat wij voor het komende jaar voor de landen met een lagere rating een stijging van de renteversillen met Duitsland verwachten.

2.24.3 Overige aspecten

Wijziging samenstelling directie Goldman Sachs Asset Management B.V.

De samenstelling van de directie van GSAM ("de directie") is in de verslagperiode gewijzigd. De samenstelling van de zittende directieleden per 19 april 2023 en een overzicht van de wijzigingen in de verslagperiode, is weergegeven in het onderstaande overzicht.

Overzicht directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

Zittende directieleden per 19 april 2023	Datum toetreding
P. den Besten	21 december 2022
H.W.D.G. Borrie	1 maart 2017
M.C.M. Canisius	1 augustus 2017
G.E.M. Cartigny	21 december 2022
M.C.J. Grobbe	11 maart 2020
V. van Nieuwenhuijzen	1 augustus 2017
B.G.J. van Overbeek	11 maart 2020
Teruggetreden directieleden	Datum terugtreding
S.S. Bapat	8 september 2022

2.25 Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is vastgesteld op het niveau van Goldman Sachs Asset Management (GSAM), voorheen NN Investment Partners, en ziet alleen toe op medewerkers die activiteiten verrichten ten behoeve van de beheerder GSAM en/of de relevante fondsen. GSAM was onderdeel van NN Group tot en met 10 april 2022 en volgde daardoor de 2022 NN Group Remuneration Framework (de Framework). Dit Framework was ook van toepassing voor de rest van 2022 en blijft van toepassing totdat de integratie van GSAM met Goldman Sachs (GS) is voltooid op basis van de "Transitional Services Agreement". De Framework is een beloningsbeleid dat van toepassing is op alle medewerkers die werkzaam zijn in alle bedrijfsonderdelen in alle landen. Dit beleid borgt onder andere de implementatie van de relevante wet- en regelgeving op het gebied van belonen en performance management in de gehele organisatie. Het doel is om een duidelijk en transparant beloningsbeleid toe te passen dat gericht is op het aantrekken en behouden van capabele bestuurders, senior specialisten en andere hooggekwalificeerde medewerkers. Het beloningsbeleid ondersteunt de integriteitsdoelstelling en stimuleert medewerkers om rekening te houden met de (toekomstige) belangen van onze klanten, de organisatie en andere relevante belanghebbenden.

De beloning bestaat uit een vaste vergoeding en een variabele vergoeding. Voor de meeste medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt dat een afhankelijkheid bestaat met het behalen van een aantal kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen. Deze doelstellingen worden aan het begin van het jaar vastgesteld. Onder de kwalitatieve doelstellingen kan worden gedacht aan doelstellingen gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel. Voor bepaalde medewerkers omvatten de kwantitatieve doelstellingen in ieder geval het behalen van de beleggingsdoelstellingen van de beleggingsentiteiten van GSAM. Hierbij wordt er ook een vergelijking gemaakt met het behaalde rendement versus vergelijkbare fondsen van concurrenten (de zogeheten peer ranking). Voor andere medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt geen directe afhankelijkheid met de behaalde rendementen van het fonds. Daarvoor geldt dat wordt gekeken naar het resultaat van een representatieve portefeuille van de aandelen van GSAM fondsen, obligaties en mix fondsen.

Er worden duidelijke prestatiedoelstellingen voor de korte en lange termijn gesteld om te waarborgen dat de beloning van medewerkers op een passende manier gekoppeld is aan de prestaties van het individu, het betreffende bedrijfsonderdeel en de organisatie. Deze prestatiedoelstellingen zijn in lijn met de bedrijfsstrategie. Voor Portfolio Managers zijn de doelstellingen direct gekoppeld aan de relatieve prestaties van de fondsen die gemanaged worden, kijkend naar periodes van 1-, 3- en 5 jaar. Hierdoor ontstaat een directe koppeling met de belangen van onze klanten. Bovendien is het beloningsbeleid gericht op prudent risicomanagement (waaronder management van de financiële, operationele en reputationele risico's), zodat medewerkers niet aangemoedigd worden om onverantwoorde risico's te nemen.

GSAM kent een deel van de totale variabele beloning toe in fondsen die door GSAM worden beheerd, met een uitgestelde eigendomsoverdracht (deferral), zodat de belangen van onze klanten en de belangen van onze medewerkers verder met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Dit vindt plaats onder de voorwaarden van het Phantom Investment Plan voor medewerkers van GSAM B.V., vastgesteld op 21 december 2022. Daarnaast, als onderdeel van de aankoop/overname door GS, zullen nu Goldman Sachs Restricted Stock Units (GS RSU's) worden toegekend onder het Goldman Sachs Amended and Restated Stock Incentive Plan.

Voor medewerkers die werkzaam zijn binnen GSAM en die niet zijn gekwalificeerd als Identified Staff, is het gangbare beleid om het deel van de variabele beloning dat conform het deferral beleid niet direct betaalbaar wordt gesteld, voor 50% toe te kennen in fondsen die door GSAM worden beheerd en de resterende 50% toe te kennen in GS RSU's. GSAM/GS past hold back (door middel van een malus) en claw back clauses toe volgens de "Forfeiture and Recapture Provisions" (beschikbaar in het Engelstalige Remuneration Report Alternative Investment Funds 2022), waarmee een horizon voor de langere termijn wordt vastgesteld. Deze clauses kunnen worden toegepast op het moment dat er na toekenning van (variabele) beloning nieuwe feiten aan het licht komen ten aanzien van de geleverde prestaties, de genomen risico's, het voldoen aan compliance richtlijnen, of andere relevante zaken.

Bij het opstellen van het beloningsbeleid voor medewerkers die werkzaamheden verrichten voor de fondsen die zijn gereguleerd onder de Alternative Investment Funds Management Directive (AIFMD) en/of de Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities Directive (UCITS) en/of GSAM B.V. (de beheerder), zijn onder andere de Europese en nationale wettelijke vereisten, waaronder de Wet op het Financieel Toezicht (Wft), AIFMD en UCITS toegepast.

Ten aanzien van de governance van de beloning heeft GSAM voor het eerste deel van 2022 gebruik gemaakt van de bestaande Governance Framework en is gedurende 2022 overgegaan op de GS governance.

GSAM heeft een Compensation Committee, dat (onder andere) verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beloningsbeleid en de onderliggende beloningsplannen. Het Compensation Committee overziet en controleert het onderhoud van het beloningsbeleid en de uitwerking hiervan met inbegrip van de totale wereldwijde som die besteed wordt aan de beloning van medewerkers. Daarnaast beoordeelt het Compensation Committee bepaalde individuele beloningsvoorstellen. Het GSAM Compensation Committee, voorheen NN IP Compensation Committee, bestaat uit de GSAM CEO, het Hoofd HR GSAM, de Chief Risk Officer GSAM, het Hoofd Compliance GSAM en het Hoofd Reward GSAM.

De governance ten aanzien van beloning binnen GSAM volgt de huidige Governance Framework behalve indien de hoogte van het voorstel nadere goedkeuring vereist van Goldman Sachs. Dit omvat vereisten voor goedkeuring door de GSAM Supervisory Compensation Committee (voorheen NN IP Supervisory Compensation Committee) waardoor de objectiviteit en onafhankelijkheid van beloningsbeslissingen gewaarborgd wordt.

GSAM heeft Identified Staff geselecteerd op grond van de AIFMD en UCITS, dit zijn medewerkers van wie de professionele activiteiten een materiële impact hebben op het risicoprofiel van de in Nederland gelicentieerde AIF(s), UCITS en/of GSAM B.V. gevestigd in Den Haag en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. AIFMD en UCITS Identified Staff worden geselecteerd in overeenstemming met ESMA-richtlijn 2013/232 en 2016/575 en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. De selectiemethodologie en selectiecriteria zijn goedgekeurd door het GSAM Compensation Committee.

De performance management principes die van toepassing zijn op Identified Staff waarborgen dat er een focus is op zowel financiële als niet-financiële prestaties, leiderschap, de strategische koers van de organisatie (zowel korte als lange termijn doelstellingen) en de klantbelangen. De performance management principes zijn ondersteunend aan de kernwaarden van de organisatie. De gehanteerde principes creëren ook alignment met het risicoprofiel van de AIF(s) en/of UCITS. Voor Identified Staff in controlerende functies, is maximaal 15% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties (bijvoorbeeld afdelingsbudget) en minimaal 85% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen. Deze groep heeft alleen financiële doelstellingen die niet gekoppeld zijn aan het bedrijfsonderdeel waar ze een controlerende functie voor vervullen. Voor Identified Staff in niet-controlerende functies, is maximaal 50% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties en minimaal 50% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen.

GSAM bevordert robuust en effectief risicobeheer. Dit is inclusief het risicobeheer van duurzaamheidsrisico's (waaronder gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel). Het ondersteunt het nemen van evenwichtige risico's en waardecreatie op de lange termijn. Dit zal onder meer worden ondersteund door de processen met betrekking tot het bepalen van prestatiedoelstellingen die aan variabele beloning kunnen worden gekoppeld. Het verschilt per afdeling en functie welke prestatiedoelstellingen zijn of kunnen worden overeengekomen. Er zijn geen specifieke criteria gerelateerd aan duurzaamheidsdoelstellingen die van toepassing zijn voor de gehele populatie binnen GSAM, aan de hand waarvan (variabele) beloning wordt uitgekeerd. Wel worden tijdens het bepalen van de prestatiedoelstellingen handreikingen gegeven met daarin voorbeelden van kwalitatieve doelstellingen gerelateerd aan duurzaamheid, die kunnen worden gebruikt. Voor investment professionals zijn specifieke doelstellingen van toepassing, gericht op responsible investing. De prestatiedoelstellingen zijn onderhevig aan minimumstandaarden die binnen de onderneming zijn geformuleerd, zoals bijvoorbeeld beperkingen aan financiële targets.

De beoordeling van de prestaties van Identified Staff en de daaruit voortvloeiende toekenning van variabele beloning vinden plaats tegen de achtergrond van een meerjarenplan. Door middel van een uitgestelde toekenning van variabele beloning aan Identified Staff wordt ervoor gezorgd dat er variabele beloning 'at risk' is gedurende de gehele deferral periode. De variabele beloning voor Identified Staff is (onder andere) gekoppeld aan prudent risicomanagement en niet-financiële prestatiecriteria en er wordt verder rekening gehouden met de prestaties van GS, het bedrijfsonderdeel en de individuele medewerker. Voorafgaand aan de eigendomsoverdracht (vesting) van de uitgestelde componenten van variabele beloning wordt rekening gehouden met eventuele feiten die nog niet bekend waren op het moment van toekenning, en afhankelijk daarvan kan een variabele beloning neerwaarts worden aangepast. Hierbij wordt gekeken naar eventuele ongewenste risicovolle gedragingen of overtredingen van interne gedragsregels.

De variabele beloning van Identified Staff is gebaseerd op prestaties, risicogewogen en wordt deels direct, en deels uitgesteld toegekend. De GSAM Supervisory Compensation Committee kan voor alle (voormalige) medewerkers besluiten tot neerwaartse aanpassing van de (uitgestelde) componenten van variabele beloning door toepassing van een holdback of een clawback.

Voor alle Identified Staff members geldt dat een significant deel van de variabele beloning over het prestatiejaar 2022 een uitgestelde eigendomsoverdracht kent. Deze is minimaal 40%, en voor medewerkers die een controlerende functie hebben is deze minimaal 50%. De variabele beloning voor medewerkers die kwalificeren als Identified Staff wordt toegekend in de volgende componenten: fondsen die door GSAM worden beheerd GS RSU's, en een deel wordt uitgekeerd als contante betaling.

Beloning over het boekjaar

GSAM heeft over het boekjaar 2022 een totale vergoeding van € 100,23 miljoen toegekend aan zijn gehele personeel. Dit bedrag bestaat uit een vast vergoeding van € 78,33 miljoen en een variabele vergoeding van € 21,90 miljoen. GSAM had per 31 december 2022 712 medewerkers in dienst, onder wie 6 directieleden. Nagenoeg al deze medewerkers besteden hun tijd aan activiteiten die direct of indirect gerelateerd zijn aan activiteiten ten behoeve van de fondsen onder beheer van GSAM. Er is geen sprake van beloning in de vorm van carried interest.

Van de totale beloning zoals hierboven genoemd is € 4,37 miljoen bestemd voor de directie van GSAM. Dit bedrag bestaat uit een vaste vergoeding van € 2,48 miljoen en een variabele vergoeding van € 1,88 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van de beloning van de medewerkers van GSAM.

De beheerder heeft, over prestatiejaar 2022, aan 2 medewerkers beloningen uitgekeerd boven een bedrag van € 1 miljoen.

Kwantitatieve informatie

De onderstaande tabel bevat geaggregeerde informatie met betrekking tot de beloning van alle medewerkers die actief in dienst zijn per 31 december 2022, en die activiteiten hebben verricht voor GSAM International Holdings B.V. in Nederland gedurende het jaar 2022, en bevat alle medewerkers die zijn geselecteerd als Identified Staff op grond van AIFMD en/of UCITS. Een significant deel van de bedragen zoals hieronder weergegeven kunnen worden toegerekend aan GSAM B.V. (beheerder), aangezien GSAM B.V. de voornaamste operationele entiteit is onder GSAM International Holdings B.V.

Voor het beheer van de fondsen wordt, voor zover van toepassing en in lijn met het prospectus, een managementvergoeding in rekening gebracht, te herleiden naar een percentage op dagbasis (voor Dutch Residential Mortgage fondsen vindt dit plaats op maandbasis) dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelen- of participatieklasse aan het einde van iedere dag. Daarnaast worden operationele kosten in lijn met het prospectus ten laste van de AIFs/UCITS gebracht. Deze kosten zijn niet direct toerekenbaar en worden door middel van een verdeelsleutel ten laste van de aandelen- of participatieklasse gebracht. Voor aandelenklassen- of participatieklassen met een all-in fee of vaste overige kostenvergoeding ('VOK') zijn deze kosten inbegrepen in de all-in fee dan wel VOK. In de paragraaf 'Structuur' in het bestuursverslag wordt per aandelenklasse- of participatieklasse vermeld of een all-in fee of VOK van toepassing is.

Tevens is de tabel met beloningsinformatie over prestatiejaar 2021 toegevoegd. Beloningsinformatie met betrekking tot vaste beloning en variabele beloning wordt niet op fondsniveau geadmistreerd, waardoor de kosten in onderstaande tabel op totaal beheerdersniveau zijn opgenomen.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2022

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2022		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	23	683
Vaste beloning (1)	2.482	5.832	70.012
Variabele beloning (2)	1.885	3.512	16.506
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.367	9.344	86.518

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2022 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentoeelagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2022 zoals geautoriseerd per 28 oktober 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in januari 2023 en de toegekende GS RSU's en fondsen die door GSAM beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2021

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2021		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	27	674
Vaste beloning (1)	2.865	6.416	67.123
Variabele beloning (2)	1.750	4.334	19.298
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.615	10.750	86.421

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2021 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentolagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2021 zoals geautoriseerd per 18 februari 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in maart/april 2022, de per maart 2022 toegekende aandelen in NN Group en de per maart 2022 toegekende fondsen die door NN Investment Partners beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

2.26 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Algemeen

Als beheerder van Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) is het, overeenkomstig artikel 121 van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), onze verantwoordelijkheid te verklaren dat voor Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) wordt beschikt over een beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering overeenkomstig de in de Wet op het financieel toezicht en de daaraan gerelateerde regelgeving gestelde eisen en dat deze bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Hieronder gaan wij in op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder voor zover gericht op de activiteiten van de beleggingsinstelling. De bedrijfsvoering is afgestemd op de omvang van de organisatie en in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Een dergelijke structuur kan geen absolute zekerheid bieden dat zich nooit afwijkingen zullen voordoen, maar is ontworpen om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen aangaande de risico's gerelateerd aan de activiteiten van de beleggingsinstelling. De beoordeling van het functioneren en de effectiviteit van de bedrijfsvoering behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheerder.

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle (thans 'bedrijfsvoering' genoemd) past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De beschrijving van de bedrijfsvoering is geëvalueerd en is in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Dit houdt in dat de significante risico's en interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de relevante processen zijn beoordeeld en geactualiseerd.

Aan de beoordeling van de effectiviteit en het functioneren van de bedrijfsvoering wordt in de praktijk op een aantal manieren invulling gegeven. Door middel van performance indicatoren, die zijn gebaseerd op de procesbeschrijvingen en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen, wordt het management periodiek geïnformeerd. Daarnaast is er een incidenten- en klachtenprocedure. In de verslagperiode is het effectieve functioneren van de bedrijfsvoering getest door middel van detailtesten van opzet, bestaan en werking ervan. Dit betreffen generieke testwerkzaamheden die procesmatig zijn uitgevoerd voor de verschillende beleggingsinstellingen waarvoor GSAM als beheerder optreedt. Op het niveau van de individuele beleggingsinstellingen kunnen de uitgevoerde testwerkzaamheden daarom verschillen. De testen worden uitgevoerd door de afdeling Operational Risk Management. Hieruit zijn in het kader van de rapportage in deze financiële verantwoording geen relevante bevindingen naar voren gekomen.

Rapportage over de bedrijfsvoering

Gedurende de verslagperiode hebben wij de verschillende aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in het Bgfo en daaraan gerelateerde regelgeving. Ook is niet geconstateerd dat de maatregelen van interne controle niet effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneren. Op grond van het bovenstaande verklaren wij als beheerder voor Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo, die voldoet aan de eisen van het Bgfo en verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

3. JAARREKENING 2022

(Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022)

3.1 Balans

Vóór resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000	Referentie	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingen			
Obligaties en andere vastrentende waarden	3.5.1	466.693	637.792
Beleggingsfondsen	3.5.2	340.360	561.174
Rentefutures	3.5.3	13.847	6.747
Interest Rate Swaps	3.5.4	8.488	8.454
Verkochte kredietderivaten	3.5.6	1.332	-
Totaal beleggingen		830.720	1.214.167
Vorderingen			
	3.5.8		
Te vorderen interest		4.945	7.259
Vorderingen op aandeelhouders		6	35
Collateral		-	2.563
Overige vorderingen		1	50
Totaal vorderingen		4.952	9.907
Overige activa			
	3.5.9		
Liquide middelen		31.804	4.355
Totaal overige activa		31.804	4.355
Beleggingen met negatieve marktwaarde			
Rentefutures	3.5.3	2.196	2.665
Interest Rate Swaps	3.5.4	29.376	1.705
Gekochte kredietderivaten	3.5.5	-	2.587
Totaal beleggingen met negatieve marktwaarde		31.572	6.957
Kortlopende schulden			
	3.5.10		
Schulden aan aandeelhouders		271	407
Te betalen interest		61	164
Collateral		900	7.609
Overige schulden		210	296
Totaal kortlopende schulden		1.442	8.476
Uitkomst van vorderingen en overige activa minus kortlopende schulden		35.314	5.786
Uitkomst van activa minus passiva		834.462	1.212.996
Eigen vermogen			
	3.5.12		
Geplaatst kapitaal		8.047	9.350
Agioreserve		796.467	943.685
Herwaarderingsreserve		5.881	8.604
Overige reserves		252.052	289.093
Onverdeeld resultaat		-227.985	-37.736
Totaal eigen vermogen		834.462	1.212.996

3.2 Winst-en-verliesrekening

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	Referentie	2022	2021
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Opbrengsten uit beleggingen	3.6.1		
Interest		13.831	22.190
Waardeveranderingen beleggingen	3.6.2		
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		-66.502	30.483
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		-173.767	-88.344
Overige resultaten	3.6.3		
Op- en afslagvergoeding		116	345
Overige bedrijfsopbrengsten		5	48
Som der bedrijfsopbrengsten		-226.317	-35.278
BEDRIJFSLASTEN			
	3.6.4		
Kosten		1.661	2.456
Interest		7	2
Som der bedrijfslasten		1.668	2.458
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-227.985	-37.736

3.3 Kasstroomoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
KASSTROOM UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN		
Aankoop van beleggingen	-917.952	-897.519
Verkoop van beleggingen	1.085.745	1.227.935
Ontvangen interest beleggingen	16.198	24.973
Betaalde interest beleggingen	-156	-581
Overige resultaten	54	542
Mutatie collateral	-4.146	-30.584
Betaalde interest overig	-7	-2
Betaalde kosten	-1.747	-2.697
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten	177.989	322.067
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Uitgifte van aandelen	44.787	170.161
Inkoop van aandelen	-193.415	-500.170
Ontvangen op- en afslagvergoeding	116	345
Uitgekeerd dividend	-2.028	-2.485
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-150.540	-332.149
NETTO KASSTROOM	27.449	-10.082
Stand liquide middelen begin verslagperiode	4.355	14.437
Stand liquide middelen ultimo verslagperiode	31.804	4.355

3.4 Toelichting

3.4.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en overeenkomstig de door de wetgever opgestelde modellen ten behoeve van de jaarrekening voor beleggingsinstellingen en is in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Op onderdelen zijn in de jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van die modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande verslagperiode.

Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) maakt deel uit van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal. Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. heeft zijn hoofdkantoor in Den Haag, is statutair gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel en fabrieken te Den Haag.

Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is een open-end beleggingsinstelling, die is ingericht als een zogenaamd paraplufonds, waarbij de gewone aandelen van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series, de 'subfondsen', waarin afzonderlijk kan worden belegd. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf 'Structuur' in het bestuursverslag.

Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is juridisch eigenaar van het vermogen dat wordt toegerekend aan de afzonderlijke subfondsen. Het jaarverslag van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. is beschikbaar op de website van de beheerder.

Bij het opstellen van de jaarrekening kan de beheerder gebruik maken van verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen in de toelichting van de jaarrekening.

De functionele valuta van het Subfonds is de euro. De jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Bedragen in hele euro's zijn weergegeven met een euroteken (€).

3.4.2 Continuïteit

Het doel van het continuïteit management van de beheerder is om de continuïteit van haar activiteiten te verzekeren, het vestigen van vertrouwen, het beschermen van de activa en toevertrouwde middelen, kunnen voldoen aan verplichtingen, voldoen aan interne en externe regelgeving, voorkomen of mitigeren van schade en risico en om risico's te identificeren en te beheren tot een aanvaardbaar niveau.

Liquiditeitsmonitoring

Binnen GSAM vindt liquiditeitsmonitoring plaats. Het liquiditeitsrisico wordt bij GSAM via meerdere afdelingen afgedekt. Risk Management (RM) managet het liquiditeitsrisico in de fondsen door dit te meten, te monitoren en hierover te rapporteren, zodat indien nodig tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Het GSAM Control Framework omvat liquiditeit aan activazijde, liquiditeit aan passivazijde en de aflossingsdekkingsratio die aangeeft hoe vaak liquide activa passiva kunnen dekken. Het liquiditeitsrisico wordt ook berekend als een stressversie in overeenstemming met de ESAM-richtlijnen voor liquiditeitsstresstests en dit vormt de basis voor het monitoren van fondsen.

De liquiditeit wordt voortdurend gemonitord aan de hand van drempels die specifiek zijn voor het liquiditeitsrisicoprofiel, om ervoor te zorgen dat de fondsen liquiditeit hebben in overeenstemming met wat ook in het prospectus wordt vermeld.

De beheerder heeft onderstaande liquiditeitsinstrumenten ingezet in geval van uitzonderlijke in- of uitstroom in een fonds. Een uitzonderlijke in- of uitstroom is een stroom die naar verwachting marktimpact zal hebben. Het uiteindelijke doel van deze tools is om bij het uitvoeren van dit soort uitzonderlijke stromen te handelen in het belang van aandeelhouders in het Subfonds.

- Op- en afslagvergoeding: Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende “fysieke” beleggingen.
- Kortlopende leningen: Het Subfonds de mogelijkheid te geven tijdelijk te kunnen lenen (gebruikmaken van rekening-courantkredietfaciliteit van de bewaarder van het Subfonds) om aan de verplichtingen te voldoen. Voor UCITS fondsen is dit gemaximeerd tot maximaal 10%.
- Intrinsieke waarde en/of orderopschorting: Voorkomt dat beleggers in het Subfonds hun vermogen kunnen opnemen.

De beheerder valt onder Investment Firm Directive/Regulation (IFD/IFR) vereisten en in die hoedanigheid voldoet het ook aan de liquiditeitsverplichting (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process “ILAAP”). Hierover wordt periodiek aan de DNB gerapporteerd.

Overname NN IP door Goldman Sachs

In 2022 is NN IP overgenomen door Goldman Sachs, zoals nader beschreven in het bestuursverslag. Het beleid van het Subfonds en de managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zijn ongewijzigd gebleven waardoor deze overname geen impact heeft op de continuïteit van het Subfonds.

Wel zijn als gevolg van deze overname de namen van de NN IP fondsen en NN IP entiteiten per 6 maart 2023 aangepast.

Beleggingen

Het Subfonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen. Hierdoor hebben zich gedurende de verslagperiode geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Subfonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn. De huidige marktomstandigheden (waaronder Russische invasie in de Oekraïne, stijgende rentetarieven en hoge inflatie) hebben geen invloed op de continuïteit van het Subfonds.

Conclusie

Op dit moment voorzien we geen impact op de continuïteit van het Subfonds, noch op die van de beheerder. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

3.4.3 Securities lending

Het Subfonds kan gebruik maken van securities lending technieken om extra inkomsten voor het Subfonds te genereren.

Securities lending is het uitlenen van effecten van het Subfonds. Het Subfonds leent dan de effecten uit aan een wederpartij die deze effecten op korte termijn nodig heeft, bijvoorbeeld omdat hij deze effecten aan een derde moet leveren. Deze wederpartij dient dezelfde effecten in de toekomst weer (terug) te leveren aan het Subfonds. De wederpartij hoeft niet precies dezelfde effecten terug te geven, maar mag deze op zijn beurt kopen van een derde. Om de effecten van het Subfonds te mogen lenen, betaalt de andere partij een vergoeding aan het Subfonds. Deze vergoeding is extra opbrengst die het Subfonds ten goede komt.

Het Subfonds beperkt het risico door aan de wederpartij onderpand te vragen. Daarbij streeft het Subfonds ernaar om minimaal 100% van de marktwaarde van de uitgeleende effecten (of andere beschrijving van de wijze van meten van het niveau van onderpand) aan onderpand aanwezig te hebben. Dit onderpand kan bestaan uit geld en/of effecten.

De securities lending activiteiten zijn extra activiteiten naast het reguliere (portefeuille)beheer. Hiermee genereert het Subfonds, zoals aangegeven, extra opbrengsten. Het grootste deel van deze opbrengsten komt ten goede aan het Subfonds. Echter een deel van de opbrengsten wordt gebruikt om de kosten van de securities lending activiteiten te dekken. De verdeling is als volgt:

- 85% van alle opbrengsten van securities lending activiteiten gaan naar het Subfonds. Deze opbrengsten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen als uitleenvergoeding.
- Goldman Sachs International Bank en Goldman Sachs Bank USA zijn de zgn. securities lending agent. De vergoeding voor de agent bedraagt 8% van de opbrengsten. De beheerder van het Subfonds heeft een groepsrelatie met Goldman Sachs International Bank en Goldman Sachs Bank USA.
- De beheerder assisteert de agent bij het aangaan van de securities lending transacties. De vergoeding voor de beheerder bedraagt 4% van de opbrengsten.
- De beheerder houdt toezicht op de securities lending activiteiten. De vergoeding aan de beheerder hiervoor bedraagt 3% van de opbrengsten.
- De vergoedingen aan Goldman Sachs en de beheerder ("fee sharing") worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen onder de kosten. Voor aandelenklassen met een Vaste Overige Kostenvergoeding ("VOK") zijn deze kosten inbegrepen in de VOK.

3.4.4 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De in deze paragraaf opgenomen waarderingsgrondslagen geeft een overzicht van alle waarderingsgrondslagen van de GSAM fondsen welke naar de mening van het management het meest kritisch zijn voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen van de GSAM fondsen.

Tenzij anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kosten.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Subfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Saldering van een actief en een verplichting geschiedt uitsluitend indien de juridische mogelijkheid bestaat het actief en de verplichting simultaan af te wikkelen en het Subfonds het stellige voornemen heeft dit daadwerkelijk te doen.

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de per berekeningsdatum geldende wisselkoersen. Alle transacties in vreemde valuta worden verantwoord tegen de op transactiedatum laatste bekende middenkoers.

Beleggingen

Alle financiële instrumenten, zoals die in dit verslag onder beleggingen dan wel onder beleggingen met een negatieve waarde zijn gerubriceerd, worden opgenomen in de balans gedurende de periode dat het economisch risico aan het Subfonds is toe te rekenen.

Alle beleggingen zijn aangehouden voor handelsdoeleinden en zijn gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de reële waarde verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Bij de vervolgwaardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, zoals het geval is voor beleggingen die worden aangehouden voor handelsdoeleinden, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

- aandelen worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- obligaties en andere vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst bekende biedkoers.
- de reële waarde van deposito's u/g en commercial paper wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingmodellen.
- beleggingen in andere GSAM fondsen worden gewaardeerd op de intrinsieke waarde van die(zelfde) dag.
- beleggingen in extern geadmireerde beleggingsfondsen worden gewaardeerd op basis van laatst bekende marktnotering.
- opties worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en volatiliteitsdata uit actieve markten.
- de reële waarde van valutatermijncontracten wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingmodellen, waarbij de berekening plaatsvindt aan de hand van de discount-curve van de betreffende valuta.
- futures worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- de reële waarde van interest rate swaps is gebaseerd op de contante waarde van de ultimo verslaggevingsperiode bekende verwachte kasstromen verdisconteerd met de marktrente ultimo verslaggevingsperiode. De netto contante waarde berekening vindt plaats aan de hand van de OIS curve (Overnight Indexed Swap) dan wel een andere relevante rentecurve.
- inflation linked swaps worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en inflatie data uit actieve markten.
- total return swaps worden gewaardeerd op marktwaarde, die is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte onderliggende kasstromen, onder aftrek van op de balansdatum eventueel verdiende respectievelijk verschuldigde interest.
- kredietderivaten worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van dienst van de data leverancier en bestaat uit: een theoretische waarde met behulp van rentecurve en spread data uit actieve markten voor kredietderivaten die niet op een beurs worden genoteerd, en de beurswaarde voor kredietderivaten die wel op een beurs worden genoteerd (CDX).

Voor zover beleggingen geen beurs- of andere marktnotering kennen of indien de koersvorming niet representatief wordt geacht (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten), vindt vaststelling van de waarde door de beheerder plaats. Deze vaststelling wordt verricht met behulp van objectieve en recente marktinformatie en/of met gebruikmaking van algemeen gangbare rekenmodellen.

Overige, als beleggingen aangemerkte, financiële instrumenten worden gewaardeerd op marktwaarde die wordt afgeleid uit door derden afgegeven marktnoteringen en marktinformatie. Indien voor dergelijke financiële instrumenten geen objectieve marktnotering beschikbaar is, dan worden deze instrumenten gewaardeerd tegen de theoretische waarde die wordt berekend aan de hand van objectieve en breed gedragen rekenkundige modellen en met inachtneming van naar het oordeel van de beheerder voor de betreffende beleggingen gangbare maatstaven.

Security lending

Bij het uitlenen van effecten is sprake van tijdelijke overdracht van het juridische eigendom aan derden. De economische rechten en verplichtingen blijven bij het Subfonds waardoor het Subfonds de indirecte beleggingsresultaten van de uitgeleende effecten behoudt en een vergoeding ontvangt voor eventueel gemiste directe beleggingsopbrengsten. Als gevolg hiervan blijven deze effecten gedurende de periode dat zij zijn uitgeleend, onderdeel uitmaken van de beleggingsportefeuille zoals die in de balans en in de samenstelling van de beleggingen wordt gepresenteerd.

Zekerheden

Ontvangen en gegeven zekerheden worden, afhankelijk van de aard van de zekerheden, als volgt verantwoord:

- Ontvangen zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties en het uitlenen van effecten worden als Collateral op de balans opgenomen onder Kortlopende schulden.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een margin account bij futures worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties worden als Collateral op de balans opgenomen onder Vorderingen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een variation margin voor derivaten welke lopen via de centrale tegenpartij ("Central counterparty (CCP)") worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen en/of schulden aan kredietinstellingen.

Vorderingen en kortlopende schulden

Alle vorderingen en kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Vorderingen en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Vorderingen en kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig bij de vorderingen onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening wegens oninbaarheid.

Overige activa

De overige activa hebben betrekking op de liquide middelen, welke worden gewaardeerd op nominale waarde.

Eigen vermogen

De beheerder kan, indien naar zijn oordeel bijzondere omstandigheden de vaststelling van het eigen vermogen zoals hiervoor omschreven praktisch onmogelijk of kennelijk onredelijk maken, van de grondslagen tot vaststelling van het eigen vermogen afwijken (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten). Vaststelling van het eigen vermogen zal in dergelijke gevallen geschieden op basis van indices of andere maatschappelijk aanvaardbare waarderingsgrondslagen.

De door de aandeelhouders ingebrachte en ingekochte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Indien de berekening van de agioreserve door inkoop van aandelen tot een negatieve uitkomst leidt zal dit negatieve bedrag worden verwerkt onder de overige reserves.

De herwaarderingsreserve bestaat uit het totaal van de per balansdatum ongerealiseerde positieve herwaardering op OTC-derivaten waarvoor geen frequente marktnotering beschikbaar is.

3.4.5 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Dividend

Dividenden op beleggingen worden als opbrengst verantwoord op het tijdstip dat de koers van het desbetreffende aandeel ex-dividend noteert.

Interest

Interest wordt toegerekend aan de periode waarop deze betrekking heeft.

Waardeveranderingen beleggingen

Zowel de gerealiseerde als de niet-gerealiseerde koers- en valutakoersresultaten van beleggingen worden als waardeverandering in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Valutakoersresultaten op de overige balansposten worden in de Winst-en-verliesrekening verantwoord onder Valutakoersverschillen.

De gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als het verschil tussen de verkoopwaarde en de gemiddelde historische kostprijs. De niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als de mutatie in de ongerealiseerde koers- en valutaresultaten gedurende de verslaggevingsperiode. De terugboeking van in voorgaande jaren verwerkte niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten is opgenomen in de niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten bij realisatie van deze resultaten.

Op- en afslagvergoeding

De transactiepreizen van de aandelen van alle aandelenklassen van het Subfonds worden iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en zijn gebaseerd op de intrinsieke waarde van de aandelen met een op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende “fysieke” beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds en is bepaald op basis van de reële gemiddelde aan- en verkoopkosten met betrekking tot de effecten waarin door het Subfonds wordt belegd.

Of een opslag dan wel afslag wordt gehanteerd voor deze vergoeding is afhankelijk van de vraag of voor het Subfonds, alle aandelenklassen omvattend, per saldo kapitaal wordt ingelegd (hetgeen leidt tot een opslag) of onttrokken (hetgeen leidt tot een afslag). Het eventuele resultaat dat ontstaat doordat de feitelijke kosten van het Subfonds afwijken van de hierboven genoemde op- en afslagvergoeding, zal toekomen dan wel ten laste komen van het Subfonds.

Resultaat aandelenklasse

Het resultaat van een aandelenklasse van het Subfonds is samengesteld uit waardeveranderingen van de beleggingen, de in de verslaggevingsperiode gedeclareerde dividenden, interest en de opbrengst uit verbruikleen van effecten onder aftrek van aan de verslaggevingsperiode toe te rekenen kosten. Bij de bepaling van de interest wordt rekening gehouden met de overlopende interest van banktegoeden. De directe opbrengsten en lasten worden voor elke aandelenklasse van het Subfonds toegerekend aan de verslaggevingsperiode waarop zij betrekking hebben.

Aan- en verkoopkosten

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen.

3.4.6 Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit financieringsactiviteiten welke betrekking hebben op alle kasstromen met aandeelhouders en kasstromen uit beleggingsactiviteiten welke betrekking hebben op de operationele activiteiten van het Subfonds.

De liquide middelen in het overzicht bestaan uit direct opeisbare banktegoeden inclusief, indien van toepassing, de marginrekeningen uit hoofde van derivatentransacties.

3.5 Toelichting op de balans

De opgenomen verloopoverzichten hebben betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 december

3.5.1 Obligaties en andere vastrentende waarden

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	637.792	899.347
Aankopen	290.747	183.132
Verkopen c.q. aflossingen	-302.660	-392.524
Waardeveranderingen	-159.186	-52.163
Stand ultimo verslagperiode	466.693	637.792

In de Samenstelling van de beleggingen die onderdeel uitmaakt van deze toelichting zijn de individuele obligaties en andere vastrentende waarden vermeld die ultimo verslagperiode in de portefeuille zijn opgenomen.

3.5.2 Beleggingsfondsen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	561.174	664.117
Aankopen	549.598	684.475
Verkopen	-729.570	-784.984
Waardeveranderingen	-40.842	-2.434
Stand ultimo verslagperiode	340.360	561.174

Overzicht van beleggingsfondsen

Per 31 december 2022

Naam fonds	Aantal aandelen/participaties	Intrinsieke waarde in €	Deelnemingspercentage	Waarde x € 1.000
Euro Covered Bond Fund (NL) - D	59.122	896,06	56,5%	52.977
Euro Credit Fund (NL) - D	173.485	947,47	36,8%	164.371
Goldman Sachs AAA ABS - Zz Cap EUR	329	252.840,77	44,7%	83.225
Goldman Sachs European ABS - Z Cap EUR	3.873	5.367,86	24,6%	20.791
Liquid Euro- Zz Cap EUR*	19.164	991,19	1,3%	18.996
Stand ultimo verslagperiode				340.360

Per 31 december 2021

Naam fonds	Aantal aandelen/participaties	Intrinsieke waarde in €	Deelnemingspercentage	Waarde x € 1.000
Euro Covered Bond Fund (NL) - D	83.000	1.033,30	60,7%	85.764
Euro Credit Fund (NL) - D	210.000	1.094,93	37,4%	229.934
Goldman Sachs AAA ABS - Zz Cap EUR	566	253.910,84	59,3%	143.774
Goldman Sachs European ABS - Z Cap EUR	5.474	5.478,92	24,6%	29.994
Liquid Euro - Zz Cap EUR*	72.335	991,33	2,9%	71.708
Stand ultimo verslagperiode				561.174

* Deze belegging vindt plaats in het kader van het cash management.

Het opgenomen deelnemingspercentage heeft betrekking op het belang in de betreffende aandelenklasse van het fonds waarin het Subfonds participeert.

3.5.3 Rentefutures

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	4.082	-2.960
Expiraties	-31.456	6.030
Waardeveranderingen	39.025	1.012
Stand ultimo verslagperiode	11.651	4.082
Rentefutures met positieve marktwaarde	13.847	6.747
Rentefutures met negatieve marktwaarde	-2.196	-2.665
Stand ultimo verslagperiode	11.651	4.082

3.5.4 Interest Rate Swaps

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	6.749	10.852
Openen van posities	-14.076	-438
Sluiten van posities	57.055	86
Waardeveranderingen	-70.616	-3.751
Stand ultimo verslagperiode	-20.888	6.749
Interest Rate Swaps met positieve marktwaarde	8.488	8.454
Interest Rate Swaps met negatieve marktwaarde	-29.376	-1.705
Stand ultimo verslagperiode	-20.888	6.749

3.5.5 Gekochte kredietderivaten

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	-2.587	-
Openen van posities	-6.989	-2.453
Sluiten van posities	15.764	-
Waardeveranderingen	-6.188	-134
Stand ultimo verslagperiode	-	-2.587
Gekochte kredietderivaten met positieve marktwaarde	-	-
Gekochte kredietderivaten met negatieve marktwaarde	-	-2.587
Stand ultimo verslagperiode	-	-2.587

3.5.6 Verkochte kredietderivaten

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	-	24.131
Openen van posities	4.788	26.773
Sluiten van posities	-994	-50.513
Waardeveranderingen	-2.462	-391
Stand ultimo verslagperiode	1.332	-
Verkochte kredietderivaten met positieve marktwaarde	1.332	-
Verkochte kredietderivaten met negatieve marktwaarde	-	-
Stand ultimo verslagperiode	1.332	-

3.5.7 Risico's ten aanzien van financiële instrumenten

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het Subfonds en derhalve aan het gebruik van financiële instrumenten zijn zowel kansen als ook risico's verbonden. Het beheersen van risico's die met beleggen zijn verbonden moet altijd in samenhang worden gezien met de kansen, zoals die tot uitdrukking komen in het rendement. Risicomanagement is daarom niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten.

Het inzicht in de risico's zoals in deze paragraaf zijn opgenomen hebben betrekking op de beleggingen in financiële instrumenten van het Subfonds. Het Subfonds belegt tevens in beleggingsfondsen. Voor de risico's binnen deze fondsen verwijzen wij naar de jaarrekening van deze fondsen.

Marktrisico

Het Subfonds is gevoelig voor waardeverandering van de beleggingen als gevolg van fluctuaties van rentestanden en prijzen in de vastrentende markten. Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele obligaties en andere vastrentende waarden, waarin het Subfonds belegt, fluctueren. Het Subfonds kan gebruikmaken van derivaten. Deze kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Subfonds voor marktbevingen wordt vergroot.

Het Subfonds belegt in beleggingsfondsen en loopt daarmee indirect, via deze fondsen, marktrisico. Het hieronder opgenomen marktrisico betreft de beleggingen in obligaties en andere vastrentende waarden en derivaten van het Subfonds zelf.

Inzicht in deze risico's in het verslag kan als volgt worden verkregen:

- Het overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie betreffende de mate van spreiding van beleggingen per individuele naam per valuta alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging. Tevens is in de paragraaf marktrisico de verdeling naar land opgenomen.
- Het Subfonds heeft voor het gebruik van futures zekerheden verstrekt in de vorm van een margin account. De hoogte van de margin account is opgenomen in de toelichting op de Overige Activa. Onderbouwing van de futurecontracten en de bijbehorende exposure is nader toegelicht in de toelichting op de balans.
- Onderbouwing van de overige derivatencontracten per ultimo verslagperiode en de bijbehorende exposure is nader toegelicht in de paragraaf 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.
- De wijze waarop tegenpartijen worden geselecteerd bij derivatentransacties wordt nader toegelicht in de paragraaf 'Tegenpartijrisico'.
- Voor derivatentransacties welke plaatsvinden middels een centrale tegenpartij (central counterparty, 'CCP') zijn zekerheden verstrekt in de vorm van een variation margin en een initial margin. De hoogte van de variation margin is opgenomen in de toelichting op de liquide middelen en/of schulden aan kredietinstellingen. De initial margin is nader toegelicht in de paragraaf 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Landenverdeling

Onderstaande tabel geeft de landenverdeling van de portefeuille obligaties en andere vastrentende waarden.

Land	Waarde x € 1.000 31-12-2022	% Eigen vermogen	Waarde x € 1.000 31-12-2021	% Eigen vermogen
Frankrijk	132.212	15,8	197.178	16,3
Italië	106.572	12,8	140.223	11,6
Spanje	70.643	8,5	103.510	8,5
Duitsland	66.962	8,0	52.178	4,3
België	28.411	3,4	47.833	3,9
Oostenrijk	18.334	2,2	30.534	2,5
Overige landen (belangen <2,5%)	43.559	5,3	66.336	5,5
Totaal	466.693	56,0	637.792	52,6

Renterisico

Het Subfonds loopt renterisico. Dit risico doet zich voor wanneer de rentevoet van een effect fluctueert. Wanneer rentes dalen, is de algemene verwachting dat de waarde van vastrentende effecten stijgt. Omgekeerd, wanneer rentes stijgen, is de algemene verwachting dat de waarde van vastrentende effecten daalt.

In de samenstelling van de beleggingen is informatie opgenomen van de Obligaties en andere vastrentende waarden inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging waarin het Subfonds direct belegd.

Opbouw van de obligaties en andere vastrentende waarden portefeuille naar resterende looptijd

Per 31 december 2022

	Korter Dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Tussen 5 en 10 jaar	Langer dan 10 jaar	Totaal
Obligaties en andere vastrentende waarden	10.481	128.410	199.210	128.592	466.693
Rentefutures	-	42.906	-192.895	1.082	-148.907
Interest Rate Swaps	-350.346	-47.742	332.859	44.341	-20.888
Totaal	-339.865	123.574	339.174	174.015	296.898

Per 31 december 2021

	Korter Dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Tussen 5 en 10 jaar	Langer dan 10 jaar	Totaal
Obligaties en andere vastrentende waarden	5.038	127.200	169.951	335.603	637.792
Rentefutures	-	131.287	-95.738	-76.080	-40.531
Interest Rate Swaps	-321.347	26.219	359.875	-57.998	6.749
Totaal	-316.309	284.706	434.088	201.525	604.010

In bovenstaande overzichten zijn de exposurewaarden van de derivatenposities opgenomen, verdeeld naar de resterende looptijd. Daarnaast belegt het Subfonds in beleggingsfondsen met beleggingen in vastrentende waarden, waardoor voor deze beleggingen ook sprake is van renterisico. Voor het inzicht in het renterisico van deze beleggingsfondsen verwijzen wij naar de jaarrekening van deze fondsen.

Duratie ultimo verslagperiode

De duratie van de obligaties en andere vastrentende waarden portefeuille inclusief derivaten, voor zover in de portefeuille opgenomen, bedraagt ultimo verslaggevingsperiode 6,31 (2021: 7,29). Deze waarde is vastgesteld volgens de effectieve duratie (effective duration) methode. De effectieve duration is een maatstaf voor de gevoeligheid van de prijs van een obligatie op een verandering van de rentestand, rekening houdend met de aan de obligatie verbonden opties (embedded options).

Rentefutures

Per 31 december 2022 zijn de volgende rentefutures met bijbehorende exposure- en contractwaarden in de portefeuille opgenomen.

Omschrijving	Aantal	Contract grootte	Valuta	Prijs	Expiratie datum	Exposure x € 1.000	Waarde x € 1.000
EURO-BUND	-1.189	100.000	EUR	132,93	8-3-23	-158.054	9.166
EURO-OAT	-580	100.000	EUR	127,30	8-3-23	-73.834	4.681
Rentefutures met positieve marktwaarde						-231.888	13.847
EURO-BTP	358	100.000	EUR	108,92	8-3-23	38.993	-1.707
EURO-BUXL 30Y BOND	8	100.000	EUR	135,24	8-3-23	1.082	-39
EURO-SCHATZ	407	100.000	EUR	105,42	8-3-23	42.906	-450
Rentefutures met negatieve marktwaarde						82.981	-2.196
Stand ultimo verslagperiode						-148.907	11.651

Per 31 december 2021 zijn de volgende rentefutures met bijbehorende exposure- en contractwaarden in de portefeuille opgenomen.

Omschrijving	Aantal	Contract grootte	Valuta	Prijs	Expiratie datum	Exposure x € 1.000	Waarde x € 1.000
EURO-BUXL 30Y	-368	100.000	EUR	206,74	8-3-22	-76.080	3.371
EURO-OAT	-1.666	100.000	EUR	163,15	8-3-22	-271.808	3.376
Rentefutures met positieve marktwaarde						-347.888	6.747
EURO-BOBL	422	100.000	EUR	133,24	8-3-22	56.227	-317
EURO-BUND	336	100.000	EUR	171,37	8-3-22	57.580	-814
EURO-SCHATZ	670	100.000	EUR	112,03	8-3-22	75.060	-111
EURO-BTP	806	100.000	EUR	147,01	8-3-22	118.490	-1.423
Rentefutures met negatieve marktwaarde						307.357	-2.665
Stand ultimo verslagperiode						-40.531	4.082

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument kan fluctueren als gevolg van verandering in valutakoersen. Het overzicht Valutapositie geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Subfonds in de valuta waarin het fonds is genoteerd dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.

Valutapositie

De valutapositie is, indien van toepassing, inclusief de valutapositie van (het belang van het Subfonds ultimo verslagperiode in) de onderliggende beleggingsfondsen. Een onder valutatermijncontracten opgenomen bedrag geeft het netto bedrag van de afgesloten contracten in de betreffende valuta.

Per 31 december 2022

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn- Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Eigen vermogen
EUR	834.621	-	834.621	834.621	100,0%
Overige valuta's	-	-	-	-159	-
Totaal				834.462	100,0%

Per 31 december 2021

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn-Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Eigen vermogen
EUR	1.212.576	-	1.212.576	1.212.576	100,0%
Overige valuta's	-	-	-	420	-
Totaal				1.212.996	100,0%

Het percentage opgenomen onder Overige valuta's betreft het totaal van alle valuta's die individueel een belang hebben kleiner dan 2,5% van het eigen vermogen en waarbij geen gebruik is gemaakt van valutatermijncontracten.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat voortvloeit uit het feit dat een specifieke tegenpartij tegenover het Subfonds niet in staat is aan zijn verplichtingen uit hoofde van contracten inzake financiële instrumenten te voldoen. Het Subfonds belegt direct en indirect via de onderliggende beleggingsfondsen in obligaties en andere vastrentende waarden en gebruikt hiernaast kredietderivaten om het kredietrisico te managen.

Het bedrag dat het beste het maximale kredietrisico weergeeft bedraagt 1.176.544 (2021: 1.228.429).

Credit ratings van de obligaties en andere vastrentende waarden portefeuille in percentage

Ratingklasse	31-12-2022	31-12-2021
AAA	26,5%	24,4%
AA	26,7%	27,9%
A	14,2%	20,2%
BBB	32,4%	27,2%
BB	0,0%	0,1%
Geen rating	0,2%	0,2%
Totaal	100,0%	100,0%

De opgenomen credit ratings zijn gebaseerd op de verdeling van de portefeuille waarbij is doorgekeken naar de onderliggende portefeuille van de beleggingsfondsen. Deze credit ratings zijn afgeleid van de lange termijn ratings van S&P, Moody's en Fitch waarbij de methode is gehanteerd dat per belegging de een na hoogste rating is opgenomen. Indien een bepaalde schuldtitle slechts van één van bovengenoemde ratingbureaus een officiële rating heeft verkregen, dan zal deze rating worden genomen. De beleggingen in het kader van het cash management zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Kredietderivaten

Het Subfonds gebruikt kredietderivaten om het kredietrisico te managen. Met het kopen van kredietderivaten verlaagd het Subfonds het kredietrisico en bij het verkopen van kredietderivaten wordt het kredietrisico verhoogd. Het Subfonds heeft ultimo verslagperiode de volgende kredietderivaten in portefeuille:

Per 31 december 2022

Omschrijving	Afloopdatum	Valuta	Nominale waarde x 1.000	Waarde x € 1.000	% Eigen vermogen
Itrax Main	20-12-2027	EUR	-192.160	825	0,1%
Itrax Main	20-12-2027	EUR	-118.240	507	0,1%
Totaal verkochte kredietderivaten			-310.400	1.332	0,2%

Per 31 december 2021

Omschrijving	Afloopdatum	Valuta	Nominale waarde x 1.000	Waarde x € 1.000	% Eigen vermogen
Itrax Main	20-12-2026	EUR	99.290	-2.587	-0,2%
Totaal gekochte kredietderivaten			99.290	-2.587	-0,2%

Uitlenen van effecten

Effecten kunnen worden uitgeleend. Er geldt geen beperking van het percentage van de effecten dat kan worden uitgeleend. Het Subfonds loopt door het uitlenen van effecten een afwikkelingsrisico zoals hierboven omschreven onder kredietrisico.

Op balansdatum zijn geen obligaties en andere vastrentende waarden uitgeleend.

Tegenpartijrisico

Het Subfonds loopt in beginsel tegenpartijrisico tot de vermelde bedragen voor alle actiefposten die op de balans zijn opgenomen. Voor de verschillende activa met een substantieel financieel belang kan het volgende worden toegelicht:

- Beleggingen in effecten zijn gedeponereerd bij de Bank of New York Mellon die de custody rol vervult.
- Derivaten kunnen worden blootgesteld aan risico's in verband met de solvabiliteit en liquiditeit van de tegenpartijen en hun vermogen om de voorwaarden van het contract na te leven. Het Subfonds kan gebruikmaken van derivaten waarbij het risico bestaat dat de tegenpartij haar contractuele verbintenissen niet nakomt. Het tegenpartijrisico dat verbonden is aan alle aandelenklassen van het Subfonds wordt gedragen door het Subfonds in zijn geheel. Om dit risico te mitigeren zal het Subfonds ervoor zorgen dat de handel in bilaterale OTC-derivaten voldoet aan de volgende criteria:
 - In het algemeen zullen alleen kwalitatief hoogwaardige tegenpartijen worden goedgekeurd voor het verhandelen van bilaterale OTC-derivaten. In principe heeft een bilaterale OTC-derivaten tegenpartij op zijn minst een investment grade rating van Fitch, Moody's en/of Standard & Poor's;
 - Bilaterale OTC-derivaten moeten op basis van een robuust juridisch raamwerk verhandeld worden; normaal gesproken is dit een International Swap and Derivative Association Inc. raamovereenkomst (ISDA) met een Credit Support Annex (CSA);
 - Alle bilaterale OTC-derivaten worden gedekt door onderpand op basis van een dagelijks proces zoals beschreven in de paragraaf "Gebruik van onderpand (collateral)";
 - De kredietwaardigheid van de bilaterale OTC-derivaten tegenpartijen wordt op zijn minst jaarlijks geëvalueerd;
 - Alle beleidsdocumenten ("policies") die betrekking hebben op de bilaterale handel in bilaterale OTC-derivaten worden op zijn minst jaarlijks geëvalueerd en aangepast indien dit nodig is;
 - Het tegenpartijrisico voor het Subfonds bij een transactie met OTC-derivaten mag niet meer dan 10% van het nettovermogen van elk Subfonds bedragen.
- In de toelichting op de balans en in de paragraaf 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen' is informatie opgenomen inzake de exposure van de derivatencontracten en uitgeleende effecten. In het geval een derivatentransactie plaatsvindt middels een CCP zal het tegenpartijrisico overgaan naar deze centrale tegenpartij. Indien van toepassing is dit eveneens toegelicht.
- Voor het tegenpartijrisico met betrekking tot de beleggingen in beleggingsfondsen verwijzen wij naar de jaarrekening van het betreffende beleggingsfonds.
- Liquide middelen worden aangehouden bij banken met in principe minimaal een investment grade rating.

Gebruik van onderpand (collateral)

Om het tegenpartijrisico voor het Subfonds te verminderen, kan voor bepaalde activa een systeem van waarborgen met de tegenpartij worden georganiseerd. Het Subfonds moet dagelijks de waarde van het ontvangen onderpand bepalen en verifiëren of er additioneel onderpand uitgewisseld moet worden.

Het onderpand moet normaal worden verstrekt in de vorm van:

- Liquide middelen, met andere woorden onderpand in contanten;
- Obligaties uitgegeven of gegarandeerd door landen met een hoge rating;
- Obligaties die door vooraanstaande emittenten uitgegeven of gewaarborgd zijn en waarvoor een voldoende liquide markt bestaat. Obligaties die door emittenten uit de financiële sector zijn uitgegeven, worden uitgesloten vanwege correlatierisico; of
- Aandelen die zijn toegelaten tot of worden verhandeld op een gereguleerde markt, op voorwaarde dat deze aandelen in een belangrijke index zijn opgenomen.

Het Subfonds moet erop toezien dat het in staat is om zijn rechten op het onderpand te laten gelden indien zich een gebeurtenis voordoet die de uitoefening daarvan vereist. Daarom moet het onderpand op elk moment beschikbaar zijn, hetzij rechtstreeks, hetzij via de bemiddeling van een vooraanstaande financiële instelling of een volledige dochteronderneming van die instelling, zodat het Subfonds de als onderpand gegeven activa onverwijld in beslag kan nemen of te gelde maken indien de tegenpartij zijn verplichtingen niet nakomt.

Het Subfonds zal er zorg voor dragen dat het uit transacties in OTC-derivaten, securities lending en repo transacties ontvangen onderpand voldoet aan de volgende voorwaarden:

- De in onderpand ontvangen activa worden tegen marktprijs gewaardeerd. Om het risico te beperken dat de waarde van het onderpand in bezit van een Subfonds lager zou zijn dan de vordering op de tegenpartij, wordt een voorzichtig afwaarderingsbeleid toegepast. Deze zekerheidsmarge wordt toegepast op onderpanden ontvangen in het kader van zowel (i) OTC-derivaten, (ii) securities lending en (iii) repo transacties. Een afwaardering is een vermindering die wordt toegepast op de waarde van in onderpand gegeven activa en heeft als doel de volatiliteit op te vangen in de waarde van het onderpand tussen twee dekkingsopvragingen of tijdens de benodigde tijd om het onderpand te liquideren. Dit proces bevat een liquiditeitselement in termen van resterende looptijd en een kredietkwaliteitselement in termen van de rating van het effect. Het afwaarderingsbeleid houdt rekening met de kenmerken van de betrokken activaklasse, met inbegrip van de kredietwaardigheid van de emittent van het onderpand, de volatiliteit van de prijzen van het onderpand en mogelijke valuta-mismatches. Afwaarderingsbeleid die worden toegepast op cash, hoogwaardige staatsobligaties en bedrijfsobligaties variëren normaal gesproken tussen 0%-15% en afwaarderingsbeleid op aandelen van 10%-15%. Recente regelgeving vereist een additionele afwaardering van 8% toe te passen, wanneer de valuta-eenheid van het onderpand, indien het onderpand een obligatie betreft, afwijkt van de toegestane valuta-eenheden in de juridische documentatie voor bilaterale derivatentransacties. In uitzonderlijke marktomstandigheden kan een ander afwaarderingsniveau worden toegepast. In het kader van de overeenkomst met de betreffende tegenpartij, waarin al of niet sprake kan zijn van minimale boekingsbedragen, is het de bedoeling dat, met het oog op de zekerheidsmarge en indien van toepassing, elk ontvangen onderpand wordt gewaardeerd voor een bedrag dat gelijk is aan of hoger is dan de betreffende blootstelling van de tegenpartij;
- Het ontvangen onderpand voor OTC-derivaten, securities lending en repo transacties moet voldoende liquide zijn, zodat deze snel kunnen worden verkocht tegen een prijs die weinig afwijkt van de vóór de verkoop geldende waardering;
- De in onderpand gegeven activa worden bewaard door de Bewaarder van het Subfonds of door een sub-bewaarder op voorwaarde dat de Bewaarder van het Subfonds de bewaring van het onderpand aan een dergelijke sub-bewaarder heeft overgedragen en dat de Bewaarder aansprakelijk blijft voor het onderpand indien de sub-bewaarder het kwijtraakt;
- Onderpand ontvangen in de context van transacties in OTC-derivaten, securities lending en repo transacties kan gedurende de looptijd van de overeenkomst niet worden verkocht of als borg of onderpand worden gegeven aan een derde. Als onderpand ontvangen contanten kunnen echter wel worden herbelegd.

Overzicht onderpand per 31 december 2022

- De margin-account inzake afgesloten future-contracten is opgenomen in de toelichting op de liquide middelen.
- Het cash collateral inzake OTC derivaten is op de balans opgenomen onder Vorderingen (in geval van verstrekt cash collateral) respectievelijk Kortlopende schulden (in geval van ontvangen cash collateral). Het cash collateral bedraagt:
- De variation margin inzake de Interest Rate Swaps welke lopen via de centrale tegenpartij ("Central counterparty (CCP)") is opgenomen in de toelichting op de liquide middelen.
- Een overzicht van de initial margin inzake Interest Rate Swaps welke lopen via de CCP is opgenomen in de paragraaf 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Overzicht cash collateral naar type

Per 31 december 2022

Tegenpartij	Land	Clearing mechanisme	Valuta	Waarde x € 1.000
Ontvangen cash collateral				
BofA Securities Europe SA	Frankrijk	Bilateraal	EUR	500
J.P. Morgan SE	Duitsland	Bilateraal	EUR	400
Totaal ontvangen cash collateral				900

Beleggingen naar wijze van waardering

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar de wijze van waardering weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Afgeleid van genoteerde marktprijzen	478.345	641.874
Netto-contante-waardeberekening	-20.888	6.749
Andere methode	341.691	558.587
Stand ultimo verslagperiode	799.148	1.207.210

Onder 'Andere methode' zijn onder meer de beleggingen in andere beleggingsfondsen opgenomen. Deze beleggingen zijn gewaardeerd op de intrinsieke waarde per jaareinde. Tevens bevat 'Andere methode' de beleggingen die worden gewaardeerd aan de hand van een dienst die data leveranciers leveren onder de naam 'evaluated price service'. Deze dienst houdt in dat deze data leveranciers, op basis van meerdere bronnen, in de markt nagaan wat de meest reële prijs voor de betreffende beleggingsinstrumenten is. Op basis van de opgegeven prijs door de data leveranciers wordt door het Subfonds de waardering van deze instrumenten vastgesteld.

Beleggingen naar verhandelbaarheid

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar verhandelbaarheid weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Officieel genoteerd	478.345	641.874
Overig*	320.803	565.336
Stand ultimo verslagperiode	799.148	1.207.210

* Dit betreft alle beleggingen welke niet in de andere categorieën vallen. Hierin kunnen onder andere begrepen zijn: rechten van deelneming in andere beleggingsinstellingen, commercial paper, deposito's bij kredietinstellingen en OTC-derivaten.

Hefboomfinanciering en Value-at-Risk

Onderstaande tabel geeft informatie over het niveau van de hefboomwerking en de Value-at-Risk (VaR) per 31 december.

Naam paraplufonds	Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.
Naam Subfonds	Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL)
Wereldwijde economische blootstelling	Relative VaR
Referentieportefeuille	Bloomberg Barclays Euro-Aggregate

Informatie over de Value-at-Risk (VaR):	2022	2021
Wettelijke limiet	200%	200%
Gebruikte VaR methode*	Historisch	Parametrisch
Laagste VaR	86,1%	57,9%
Hoogste VaR	130,7%	139,1%
Gemiddelde VaR	113,6%	87,6%
Historische datareeks	12 maanden	12 maanden
Frequentie van de rendementsbepaling	1 dag	1 dag
Vervalfactor	0,97	0,94
Tijdshorizon	1 maand	1 maand
Betrouwbaarheidsniveau	99,0%	99,0%
Verwacht niveau van de netto hefboomwerking	150,0%	150,0%
Gemiddeld niveau van de netto hefboomwerking (1)	35,8%	51,7%
Verwacht niveau van de bruto hefboomwerking	250,0%	250,0%
Gemiddeld niveau van de bruto hefboomwerking (2)	134,8%	121,3%

* Met ingang van 2022 is de gebruikte VaR methode gewijzigd van Parametrisch naar Historisch. Deze methode is meer marktconform en geeft een betere voorspelling van de werkelijke VaR. Deze wijziging heeft geen impact op het eigen vermogen of resultaat van het Subfonds..

- (1) Het niveau van de nettohefboomwerking wordt bepaald in overeenstemming met de commitment methode waarbij met netting en/of hedging rekening gehouden wordt.
- (2) Het niveau van de brutohefboomwerking wordt bepaald op basis van de som van de nominale waarde van de derivaten zonder rekening te houden met netting en/of hedging.

3.5.8 Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Te vorderen interest

Betreft verdiende, nog niet ontvangen interest op beleggingen.

Vorderingen op aandeelhouders

Betreft nog te ontvangen betalingen van aandeelhouders inzake reeds uitgegeven eigen aandelen.

Collateral

Betreft verstrekt cash collateral inzake OTC derivaten. Zie voor nadere informatie de paragraaf 'Gebruik van onderpand (collateral)'.

Overige vorderingen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Overige vorderingen	1	50
Stand ultimo verslagperiode	1	50

3.5.9 Overige activa

Liquide middelen

Betreft direct opeisbare banktegoeden, inclusief een margin-account ad 12.574 (2021: 4.264) inzake afgesloten future-contracten. Gedurende de looptijd van de future-contracten staat de margin-account niet volledig ter vrije beschikking. Het bekleemde gedeelte bedraagt 7.927 (2021: 4.264). De hoogte van de margin-account varieert al naar gelang de onderliggende waarde wijzigt. Tevens is hieronder opgenomen de variation margin ad 19.193 (2021: nihil) inzake de Interest Rate Swaps welke lopen via de centrale tegenpartij ("Central counterparty (CCP)").

3.5.10 Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Schulden aan aandeelhouders

Betreft schulden inzake reeds ingekochte eigen aandelen.

Te betalen interest

Betreft verschuldigde, nog niet betaalde interest op beleggingen.

Collateral

Betreft ontvangen cash collateral inzake OTC derivaten. Zie voor nadere informatie de paragraaf 'Gebruik van onderpand (collateral)'.

Overige schulden

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen kosten	210	294
Overige schulden	-	2
Stand ultimo verslagperiode	210	296

3.5.11 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In de balans zijn de derivatenposities van het Subfonds opgenomen tegen marktwaarde. Aangezien in het geval van derivaten veelal sprake is van contract- of exposurewaarden die significant kunnen afwijken van de marktwaarde, geven deze contract- of exposurewaarden een beter inzicht in de omvang van het in de derivatenposities opgenomen bedrag waarover risico wordt gelopen. In deze paragraaf is informatie opgenomen over de contract- of exposurewaarden van de derivatenposities per type derivaat ofwel via een verwijzing aangegeven waar deze informatie in de jaarrekening is terug te vinden.

Futures

De exposure van de futures per 31 december 2022 is opgenomen in de toelichting op de balans.

Interest Rate Swaps

Per 31 december 2022 zijn de volgende swap contracten met bijbehorende nominale waarden in de portefeuille opgenomen.

Uitstaande nominale bedragen Interest Rate Swaps (x 1.000) naar looptijd ultimo verslagperiode

Looptijd in jaren	Vast – Variabel 1)	Variabel – Vast 2)
EUR		
Van één tot vijf jaar	90.530	43.760
Langer dan vijf jaar	99.060	496.177
Totaal EUR	189.590	539.937

1) Vaste interest door het Subfonds te betalen, variabele interest door het Subfonds te ontvangen.

2) Variabele interest door het Subfonds te betalen, vaste interest door het Subfonds te ontvangen.

Deze interest rate swaps vinden allen plaats middels een centrale tegenpartij (“Central counterparty (CCP)”).

Initial margin CCP

Per 31 december 2022 is voor nominaal 26.200 aan onderpand verstrekt inzake de initial margin inzake Interest Rate Swaps welke lopen via de centrale tegenpartij (“Central counterparty (CCP)”). Dit onderpand is verstrekt in de vorm van Obligaties.

Overzicht onderpand inzake initial margin Interest Rate Swaps ultimo verslagperiode

Valuta	Nominaal x 1.000	Percentage	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	20.200	0,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/31	16.390
EUR	6.000	0,500	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/27	5.502
Totaal				21.892

Kredietderivaten

De exposure en contractwaarden van de kredietderivaten zijn opgenomen in de toelichting op het kredietrisico.

3.5.12 Eigen vermogen

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse O	Klasse U	Klasse G	Klasse Z	Totaal
Geplaatst kapitaal						
Stand begin verslagperiode	1.059	1	2.375	227	5.688	9.350
Uitgifte van aandelen	52	-	55	7	281	395
Inkoop van aandelen	-98	-	-611	-10	-979	-1.698
Stand ultimo verslagperiode	1.013	1	1.819	224	4.990	8.047
Agioreserve						
Stand begin verslagperiode	236.672	81	200.778	18.989	487.165	943.685
Uitgifte van aandelen	7.581	80	6.080	797	29.825	44.363
Inkoop van aandelen	-15.065	-56	-64.788	-1.089	-110.583	-191.581
Stand ultimo verslagperiode	229.188	105	142.070	18.697	406.407	796.467
Herwaarderingsreserve						
Stand begin verslagperiode	1.321	1	2.010	192	5.080	8.604
Mutatie via Overige reserves	-338	-	-793	-43	-1.549	-2.723
Stand ultimo verslagperiode	983	1	1.217	149	3.531	5.881

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse O	Klasse U	Klasse G	Klasse Z	Totaal
Overige reserves						
Stand begin verslagperiode	-46.877	104	88.353	8.378	239.135	289.093
Mutatie Herwaarderingsreserve	338	-	793	43	1.549	2.723
Overboeking van Onverdeeld resultaat	-5.918	-5	-10.152	-752	-20.909	-37.736
Dividend	-2.028	-	-	-	-	-2.028
Stand ultimo verslagperiode	-54.485	99	78.994	7.669	219.775	252.052
Onverdeeld resultaat						
Stand begin verslagperiode	-5.918	-5	-10.152	-752	-20.909	-37.736
Overboeking naar Overige reserves	5.918	5	10.152	752	20.909	37.736
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-37.252	-47	-51.411	-5.584	-133.691	-227.985
Stand ultimo verslagperiode	-37.252	-47	-51.411	-5.584	-133.691	-227.985
Totaal eigen vermogen	139.447	159	172.689	21.155	501.012	834.462

De nominale waarde per aandeel ultimo verslagperiode bedraagt voor alle aandelenklassen van het Subfonds € 0,20.

De agioreserve is niet vrij uitkeerbaar aan aandeelhouders voor dat gedeelte van de reserve dat dient te worden beschouwd als wettelijke reserve. Deze wettelijke reserve betreft de herwaarderingsreserve.

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2021

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse O	Klasse U	Klasse G	Klasse Z	Totaal
Geplaatst kapitaal						
Stand begin verslagperiode	1.100	1	3.683	215	6.984	11.983
Uitgifte van aandelen	62	-	250	14	992	1.318
Inkoop van aandelen	-103	-	-1.558	-2	-2.288	-3.951
Stand ultimo verslagperiode	1.059	1	2.375	227	5.688	9.350
Agioreserve						
Stand begin verslagperiode	244.119	29	357.882	17.501	651.293	1.270.824
Uitgifte van aandelen	10.972	55	30.158	1.705	125.983	168.873
Inkoop van aandelen	-18.419	-3	-187.262	-217	-290.111	-496.012
Stand ultimo verslagperiode	236.672	81	200.778	18.989	487.165	943.685
Herwaarderingsreserve						
Stand begin verslagperiode	1.548	1	3.460	201	6.910	12.120
Mutatie via Overige reserves	-227	-	-1.450	-9	-1.830	-3.516
Stand ultimo verslagperiode	1.321	1	2.010	192	5.080	8.604
Overige reserves						
Stand begin verslagperiode	-50.856	99	72.302	7.535	206.982	236.062
Mutatie Herwaarderingsreserve	227	-	1.450	9	1.830	3.516
Overboeking van Onverdeeld resultaat	6.237	5	14.601	834	30.323	52.000
Dividend	-2.485	-	-	-	-	-2.485
Stand ultimo verslagperiode	-46.877	104	88.353	8.378	239.135	289.093
Onverdeeld resultaat						
Stand begin verslagperiode	6.237	5	14.601	834	30.323	52.000
Overboeking naar Overige reserves	-6.237	-5	-14.601	-834	-30.323	-52.000
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-5.918	-5	-10.152	-752	-20.909	-37.736
Stand ultimo verslagperiode	-5.918	-5	-10.152	-752	-20.909	-37.736
Totaal eigen vermogen	186.257	182	283.364	27.034	716.159	1.212.996

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

3.6.1 Opbrengsten uit beleggingen

Interest

Betreft interest uit hoofde van beleggingen.

3.6.2 Waardeveranderingen beleggingen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Gerealiseerde winsten obligaties en andere vastrentende waarden	3.082	30.367
Ongerealiseerde winsten obligaties en andere vastrentende waarden	2.951	4.125
Gerealiseerde verliezen obligaties en andere vastrentende waarden	-41.856	-5.016
Ongerealiseerde verliezen obligaties en andere vastrentende waarden	-123.363	-81.639
Gerealiseerde winsten beleggingsfondsen	1.009	10.408
Ongerealiseerde winsten beleggingsfondsen	65	866
Gerealiseerde verliezen beleggingsfondsen	-1.986	-318
Ongerealiseerde verliezen beleggingsfondsen	-39.930	-13.390
Gerealiseerde winsten rentefutures	74.734	35.038
Ongerealiseerde winsten rentefutures	16.512	9.894
Gerealiseerde verliezen rentefutures	-43.278	-41.067
Ongerealiseerde verliezen rentefutures	-8.943	-2.853
Gerealiseerde winsten interest rate swaps	48.248	2.796
Ongerealiseerde winsten interest rate swaps	7.576	8.299
Gerealiseerde verliezen interest rate swaps	-98.026	-3.163
Ongerealiseerde verliezen interest rate swaps	-28.414	-11.683
Gerealiseerde winsten gekochte kredietderivaten	2.984	-
Ongerealiseerde winsten gekochte kredietderivaten	134	-
Gerealiseerde verliezen gekochte kredietderivaten	-9.306	-
Ongerealiseerde verliezen gekochte kredietderivaten	-	-134
Gerealiseerde winsten verkochte kredietderivaten	-	1.976
Gerealiseerde verliezen verkochte kredietderivaten	-2.107	-538
Ongerealiseerde verliezen verkochte kredietderivaten	-355	-1.829
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-240.269	-57.861
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-66.502	30.483
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-173.767	-88.344
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-240.269	-57.861

3.6.3 Overige resultaten

Op- en afslagvergoeding

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten gunste van het Subfonds gebrachte op- en afslagvergoeding	116	345

Betreft aan aandeelhouders in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van aandelen in het Subfonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de intrinsieke waarde, dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Subfonds en komt ten goede aan het Subfonds.

De gedurende de verslagperiode gehanteerde op- en afslagpercentages zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Overzicht op- en afslagvergoeding	Percentage	Geldig vanaf	Geldig tot
Opslagvergoeding	0,08%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,09%	10 juni 2022	13 december 2022
	0,12%	13 december 2022	31 december 2022
Afslagvergoeding	0,04%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,05%	10 juni 2022	13 december 2022
	0,06%	13 december 2022	31 december 2022

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder Overige bedrijfsopbrengsten zijn opgenomen de opbrengsten welke niet direct zijn gegenereerd uit opbrengsten uit beleggingen Tevens is hierin opgenomen een vergoeding van de toegerekende kosten van de belegging in beleggingsfondsen. Deze toegerekende kosten zijn opgenomen in de (on)gerealiseerde waardeveranderingen Beleggingsfondsen en worden vergoed voor aandelenklassen met een Vaste Overige Kostenvergoeding ("VOK") aangezien deze kosten zijn begrepen in de VOK van de betreffende aandelenklasse.

3.6.4 Bedrijfslasten

Kosten

De kosten bestaan uit de managementvergoeding, de Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) en Overige kosten. Deze kosten zijn nader toegelicht in de in dit verslag opgenomen toelichting per aandelenklasse.

Interest

Betreft de over de verslagperiode verschuldigde interest op schulden aan kredietinstellingen, margin account en collateral.

3.7 Overige algemene toelichtingen

3.7.1 Transactiekosten

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten laste van het Subfonds gebrachte kwantificeerbare transactiekosten	26	56

Betreft verschuldigde kosten bij het aan- en verkopen van beleggingen. De transactiekosten zijn begrepen in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen en worden door middel van waardeveranderingen van beleggingen ten laste van het resultaat gebracht. Bij transacties in vastrentende waarden maken kosten in het algemeen onafgescheiden onderdeel uit van de transactieprijs, waardoor deze kosten niet separaat zijn vast te stellen. Niet kwantificeerbare kosten, die begrepen kunnen zijn in transacties in overige afgeleide financiële instrumenten, zijn niet in bovenstaande bedragen opgenomen. Voor zover bovenstaand transactiekosten zijn vermeld betreft dat kosten bij transacties in futures.

Bij transacties in Nederlandse GSAM fondsen zijn de transactiekosten gelijk aan de in- en uitstapvergoeding die bij aan- en verkopen in deze fondsen door het betreffende fonds in rekening worden gebracht. De transactiekosten zijn begrepen in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen en worden door middel van waardeveranderingen van beleggingen ten laste van het resultaat gebracht. De transactiekosten van beleggingen in Nederlandse GSAM fondsen worden niet afzonderlijk worden geregistreerd waardoor deze kosten niet opgenomen zijn in de kwantificeerbare transactiekosten.

Bij transacties in Luxemburgse GSAM fondsen worden hier geen kosten opgenomen. Bij aan- en verkopen in Luxemburgse GSAM fondsen wordt swing pricing toegepast. Swing pricing houdt in dat, voor zover de omvang van de dagelijkse in- of uitstroom een bepaalde drempel overschrijdt, de intrinsieke waarde van het aandeel wordt verhoogd dan wel verlaagd met een factor. De aanpassing van de intrinsieke waarde van een aandeel van het Subfonds, dat volledig ten goede komt van het Subfonds, dient ter dekking van door het Subfonds te maken transactiekosten bij het beleggen in of verkopen van financiële instrumenten, zodat zittende aandeelhouders niet worden benadeeld.

Bij transacties in Liquid Euro worden geen kosten opgenomen.

3.7.2 Portfolio turnover ratio

	2022	2021
Aankopen van beleggingen	917.952	897.519
Verkopen van beleggingen	1.085.745	1.227.935
Totaal van beleggingstransacties	2.003.697	2.125.454
Uitgifte van aandelen	44.758	170.191
Inkoop van aandelen	193.279	499.963
Totaal mutaties in aandelen	238.037	670.154
Portfolio turnover	1.765.660	1.455.300
Gemiddeld eigen vermogen	971.095	1.402.954
Portfolio turnover ratio	182	104

In de portfolio turnover ratio (PTR) wordt de verhouding uitgedrukt tussen de totale omvang van de beleggingstransacties enerzijds en het gemiddeld eigen vermogen anderzijds. De ratio beoogt een indicatie te geven van de omloopsnelheid van de portefeuille van een beleggingsinstelling en is daarmee een maatstaf voor zowel de mate van actief beleggingsbeheer als voor de daaruit voortvloeiende transactiekosten.

Bij de bepaling van de totale omvang van de beleggingstransacties wordt de som van aan- en verkopen van beleggingen verminderd met de som van uitgifte en inkoop van aandelen. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's. Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

3.7.3 Gelieerde partijen

In het kader van de uitvoering van het beleggingsbeleid van het Subfonds kan gebruik worden gemaakt van de diensten van gelieerde partijen.

Gelieerde partijen zijn in dit verband met ingang van 11 april 2022 alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot The Goldman Sachs Group, Inc. Tot 11 april 2022 waren gelieerde partijen alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot NN Group N.V.

Het betreft onder meer het beheer van het Subfonds, het uitvoeren van beleggingstransacties, het uitzetten en aantrekken van liquide middelen, het aangaan van leningen en het uitvoeren van securities lending activiteiten. Deze dienstverlening vindt plaats tegen marktconforme voorwaarden.

In de verslaggevingsperiode is gebruik gemaakt van de volgende diensten van gelieerde partijen:

- Voor de beheeractiviteiten wordt voor Aandelenklassen P, O, U en G een managementvergoeding in rekening gebracht. Voor de hoogte van het percentage verwijzen wij naar de informatie per aandelenklasse in dit jaarverslag.
- Bij een aantal derivatentransacties is gebruik gemaakt van Goldman Sachs als broker. Het totaal van deze transacties van 11 april 2022 tot en met 31 december 2022 bedraagt 0,2% van het totale transactievolume in het verslagjaar.
- Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid zijn er binnen het Subfonds aan- en verkooptransacties verricht in andere GSAM fondsen zoals nader toegelicht in de toelichting op de balans. Het totaal van deze transacties in het verslagjaar bedraagt 63,8% van het totale transactievolume in het verslagjaar.

3.7.4 Retourprovisies, softdollar-arrangementen en commission sharing arrangementen

Retourprovisies

In de verslagperiode hebben geen specifieke overeenkomsten gegolden inzake retourprovisie en zijn evenmin bedragen uit dien hoofde ten gunste gebracht van de beheerder van het Subfonds.

Softdollar-arrangementen

Van een softdollar-arrangement is onder meer sprake indien een financiële dienstverlener producten, zoals research informatie, ter beschikking stelt aan de beheerder als onderdeel van de services die verband houden met het uitvoeren van beleggingstransacties. GSAM maakt geen gebruik van deze provisies. De benodigde research wordt door GSAM zelf betaald voor de fondsen die door haarzelf volledig beheerd worden. Dat geldt ook voor direct aan GSAM gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen die ingezet zijn voor het beheer van de fondsen geldt dat zij, onder omstandigheden, wel gebruik kunnen maken van softdollar arrangementen. Indien een overige gelieerde partij of een derde partij in haar werkzaamheden voor onze fondsen dergelijke informatie van financiële dienstverleners ontvangt kan het zijn dat daar geen contractuele afspraken aan ten grondslag liggen.

Commission sharing arrangementen

GSAM maakt geen gebruik van commission sharing overeenkomsten voor de Subfondsen die volledig door haarzelf of aan haar direct gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. beheerd worden. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen geldt hetzelfde als voor softdollar-arrangementen.

3.7.5 Voorgestelde resultaatbestemming

Aan de komende Algemene Vergadering zal worden voorgesteld om voor Aandelenklasse P van het Subfonds een bedrag ad €0,41 per aandeel als dividenduitkering beschikbaar te stellen. Uit hoofde van de fiscale status is geen dividendbelasting verschuldigd over de dividenduitkering. Het Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening van Aandelenklasse P zal worden onttrokken aan de Overige reserves van Aandelenklasse P van het Subfonds.

Voor Aandelenklasse O, U, G en Z zal worden voorgesteld om het Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening te onttrekken aan de Overige reserves van Aandelenklasse O, U, G en Z van het Subfonds.

3.7.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

3.8 Toelichting Aandelenklasse P

3.8.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	186.257	202.148
Uitgifte van aandelen	7.633	11.034
Inkoop van aandelen	-15.163	-18.522
Dividend	-2.028	-2.485
	-9.558	-9.973
Inkomsten uit beleggingen	2.230	3.008
Overige resultaten	24	55
Beheerkosten	-625	-769
Overige kosten	-159	-192
Interestlasten	-1	-
	1.469	2.102
Waardeveranderingen van beleggingen	-38.721	-8.020
Stand einde verslagperiode	139.447	186.257

3.8.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	139.447	186.257	202.148
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	5.063.525	5.294.740	5.501.467
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	27,54	35,18	36,74

3.8.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-20,63	-3,00	3,08
Rendement van de index (%)	-17,17	-2,85	4,05
Relatief rendement (%)	-3,46	-0,15	-0,97

3.8.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	625	769
Vaste Overige Kostenvergoeding	156	192
Overige kosten	3	-
Totale kosten Aandelenklasse P	784	961

De managementvergoeding voor Aandelenklasse P van het Subfonds bedraagt 0,40% per jaar te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse P aan het einde van iedere dag.

De Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) van Aandelenklasse P van het Subfonds bedraagt 0,10% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse P aan het einde van iedere dag.

Deze vaste vergoeding dient ter vergoeding van reguliere en/of doorlopende kosten zoals de kosten van de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, de eventuele beursnotering, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, zgn. fee sharing arrangementen in het kader van securities lending activiteiten, de kosten van zogenaamde collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals in voorkomende gevallen de Fund Agent en de Transfer Agent. Voor zover van toepassing zijn in de VOK tevens opgenomen de kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen.

De aan Aandelenklasse P toe te rekenen accountantskosten 2022 zijn begrepen in de Vaste Overige Kostenvergoeding en betreffen een bedrag van 3 (2021: 2) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 1 (2021: <1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Het onder overige kosten opgenomen bedrag ad 3 (2021: nihil) betreft kosten uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Daarnaast geldt voor Aandelenklasse P dat de overige kosten een Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) betreft die eveneens wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

In aanvulling op de VOK zijn in 2022 incidentele, buitengewone kosten die verband houden met implementatie van ingrijpende wijzigingen in toepasselijke wet- en regelgeving ten laste van het Subfonds gebracht. In het prospectus is opgenomen dat deze kosten maximaal 0,02% van het gemiddelde vermogen op jaarbasis mogen bedragen. De totaal toegerekende directe en indirecte kosten via participatie in andere GSAM fondsen zijn lager dan 0,02%.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Subfonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Subfonds. Bij Aandelenklasse P van het Subfonds zijn deze kosten verdisconteerd in de VOK.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Subfonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,40%	0,40%
Overige kosten	0,10%	0,10%
Totaal Aandelenklasse P	0,50%	0,50%

De component 'Overige kosten' betreft de Vaste Overige Kostenvergoeding en Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.9 Toelichting Aandelenklasse O

3.9.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	182	135
Uitgifte van aandelen	80	55
Inkoop van aandelen	-56	-3
	24	52
Inkomsten uit beleggingen	3	2
Beheerkosten	-1	-
	2	2
Waardeveranderingen van beleggingen	-49	-7
Stand einde verslagperiode	159	182

3.9.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	159	182	135
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	5.500	5.026	3.612
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	28,85	36,31	37,38

3.9.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-20,53	-2,88	3,20
Rendement van de index (%)	-17,17	-2,85	4,05
Relatief rendement (%)	-3,36	-0,03	-0,85

3.9.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	1	-
Vaste Overige Kostenvergoeding	-	-
Overige kosten	-	-
Totale kosten Aandelenklasse O	1	-

De managementvergoeding van Aandelenklasse O van het Subfonds bedraagt 0,28% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse O aan het einde van iedere dag. In 2021 was dit bedrag <1.

De Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) van Aandelenklasse O van het Subfonds bedraagt 0,10% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse O aan het einde van iedere dag. Zowel in de verslagperiode als in 2021 was dit bedrag <1.

Deze vaste vergoeding dient ter vergoeding van reguliere en/of doorlopende kosten zoals de kosten van de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, de eventuele beursnotering, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, zgn. fee sharing arrangementen in het kader van securities lending activiteiten, de kosten van zogenaamde collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals in voorkomende gevallen de Transfer Agent. Voor zover van toepassing zijn in de VOK tevens opgenomen de kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen.

De aan Aandelenklasse O toe te rekenen accountantskosten 2022 zijn begrepen in de Vaste Overige Kostenvergoeding en betreffen een bedrag van <1 (2021: <1) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van <1 (2021: <1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Het onder overige kosten opgenomen bedrag betreft kosten uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU). In de verslagperiode waren deze kosten <1.

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Daarnaast geldt voor Aandelenklasse O dat de overige kosten een Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) betreft die eveneens wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

In aanvulling op de VOK zijn in 2022 incidentele, buitengewone kosten die verband houden met implementatie van ingrijpende wijzigingen in toepasselijke wet- en regelgeving ten laste van het Subfonds gebracht. In het prospectus is opgenomen dat deze kosten maximaal 0,02% van het gemiddelde vermogen op jaarbasis mogen bedragen. De totaal toegerekende directe en indirecte kosten via participatie in andere GSAM fondsen zijn lager dan 0,02%.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Subfonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Subfonds. Bij Aandelenklasse O van het Subfonds zijn deze kosten verdisconteerd in de VOK.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uitreden van het Subfonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,28%	0,28%
Overige kosten	0,10%	0,10%
Totaal Aandelenklasse O	0,38%	0,38%

De component 'Overige kosten' betreft de Vaste Overige Kostenvergoeding en Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.10 Toelichting Aandelenklasse U

3.10.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	283.364	451.928
Uitgifte van aandelen	6.135	30.408
Inkoop van aandelen	-65.399	-188.820
	-59.264	-158.412
Inkomsten uit beleggingen	3.089	5.984
Overige resultaten	26	103
Beheerkosten	-456	-791
Bewaarkosten	-9	-19
Overige kosten	-88	-178
Interestlasten	-2	-1
	2.560	5.098
Waardeveranderingen van beleggingen	-53.971	-15.250
Stand einde verslagperiode	172.689	283.364

3.10.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	172.689	283.364	451.928
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	9.094.979	11.874.941	18.414.764
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	18,99	23,86	24,54

3.10.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-20,43	-2,77	3,32
Rendement van de index (%)	-17,17	-2,85	4,05
Relatief rendement (%)	-3,26	0,08	-0,73

3.10.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	456	791
Overige kosten	97	197
Totale kosten Aandelenklasse U	553	988

De managementvergoeding voor Aandelenklasse U van het Subfonds bedraagt 0,21% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse U aan het einde van iedere dag.

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, zgn. fee sharing arrangementen in het kader van securities lending activiteiten, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

Onder de Overige kosten tevens begrepen de reguliere en/of doorlopende kosten ad 36 (2021: 82) voor het doorbeleggen in GSAM fondsen.

De aan Aandelenklasse U toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 4 (2021: 4) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 1 (2021: 1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 4 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Voor Aandelenklasse U zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Subfonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Subfonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Subfonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,21%	0,21%
Overige kosten	0,05%	0,05%
Totaal Aandelenklasse U	0,26%	0,26%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende de verslaggevingsperiode is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01% (2021 <0,01%).

3.11 Toelichting Aandelenklasse G

3.11.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	27.034	26.286
Uitgifte van aandelen	804	1.719
Inkoop van aandelen	-1.099	-219
	-295	1.500
Inkomsten uit beleggingen	346	411
Overige resultaten	3	8
Beheerkosten	-58	-64
Bewaarkosten	-1	-1
Overige kosten	-11	-11
	279	343
Waardeveranderingen van beleggingen	-5.863	-1.095
Stand einde verslagperiode	21.155	27.034

3.11.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	21.155	27.034	26.286
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	1.117.878	1.136.339	1.074.037
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	18,92	23,79	24,47

3.11.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-20,45	-2,79	3,29
Rendement van de index (%)	-17,17	-2,85	4,05
Relatief rendement (%)	-3,28	0,06	-0,76

3.11.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	58	64
Overige kosten	12	12
Totale kosten Aandelenklasse G	70	76

De managementvergoeding van Aandelenklasse G van het Subfonds bedraagt 0,24% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse G aan het einde van iedere dag.

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

Onder de Overige kosten tevens begrepen de reguliere en/of doorlopende kosten ad 4 (2021: 6) voor het doorbeleggen in GSAM fondsen.

De aan Aandelenklasse G toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 1 (2021: <1) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van <1 (2021: <1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 1 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Voor Aandelenklasse G zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de Aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Subfonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Subfonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Subfonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,24%	0,24%
Overige kosten	0,05%	0,05%
Totaal Aandelenklasse G	0,29%	0,29%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende de verslaggevingsperiode is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01% (2021: <0,01%).

3.12 Toelichting Aandelenklasse Z

3.12.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	716.159	902.492
Uitgifte van aandelen	30.106	126.975
Inkoop van aandelen	-111.562	-292.399
	-81.456	-165.424
Inkomsten uit beleggingen	8.163	12.785
Overige resultaten	68	227
Bewaarkosten	-24	-36
Overige kosten	-229	-395
Interestlasten	-4	-1
	7.974	12.580
Waardeveranderingen van beleggingen	-141.665	-33.489
Stand einde verslagperiode	501.012	716.159

3.12.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	501.012	716.159	902.492
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	24.950.327	28.437.845	34.917.957
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	20,08	25,18	25,85

3.12.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-20,26	-2,56	3,54
Rendement van de index (%)	-17,17	-2,85	4,05
Relatief rendement (%)	-3,09	0,29	-0,51

3.12.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Overige kosten	253	431
Totale kosten Aandelenklasse Z	253	431

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

Onder de Overige kosten tevens begrepen de reguliere en/of doorlopende kosten ad 90 (2021: 180) voor het doorbeleggen in GSAM fondsen.

De aan Aandelenklasse Z toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 12 (2021: 9) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 2 (2021: 2) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 12 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Voor Aandelenklasse Z zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de Aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde reden is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Subfonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Subfonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Subfonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Overige kosten	0,05%	0,05%
Totaal Aandelenklasse Z	0,05%	0,05%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende de verslaggevingsperiode is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01% (2021: <0,01%).

3.13 Samenstelling van de beleggingen

Per 31 december 2022

Onderstaande samenstelling van de beleggingen geeft de obligaties en andere vastrentende waarden portefeuille in detail.

Valuta	Nominaal x 1.000	Percentage	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	1.900	3,750	BELGIUM (KINGDOM OF) 22/06/2045	1.994
EUR	7.120	5,000	BELGIUM (KINGDOM OF) 28/03/2035	8.280
EUR	1.500	1,000	BELGIUM KINGDOM 22/06/2026	1.415
EUR	3.400	0,900	BELGIUM KINGDOM 22/06/2029	3.001
EUR	1.650	0,100	BELGIUM KINGDOM 22/06/2030	1.334
EUR	730	2,250	BELGIUM KINGDOM 22/06/2057	578
EUR	1.900	2,150	BELGIUM KINGDOM 22/06/2066	1.455
EUR	5.000	5,500	BELGIUM KINGDOM 28/03/2028	5.649
EUR	6.549	1,600	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/04/2025	6.359
EUR	6.332	1,950	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/04/2026	6.120
EUR	5.000	1,400	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/04/2028	4.566
EUR	12.805	1,450	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/04/2029	11.511
EUR	4.760	0,100	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/04/2031	3.626
EUR	4.172	0,800	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/07/2027	3.761
EUR	3.720	1,950	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/07/2030	3.378
EUR	3.209	1,850	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/07/2035	2.600
EUR	1.900	3,450	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 30/07/2066	1.680
EUR	5.988	4,200	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 31/01/2037	6.246
EUR	5.260	2,150	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 31/10/2025	5.155
EUR	2.910	1,250	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 31/10/2030	2.489
EUR	1.300	5,150	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 31/10/2044	1.540
EUR	5.700	1,000	BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 31/10/2050	2.954
EUR	3.700	4,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 04/01/2037	4.288
EUR	16.000	0,500	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2027	14.620
EUR	24.850	0,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2030	20.607
EUR	20.250	0,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2031	16.355
EUR	4.500	2,500	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2046	4.469
EUR	4.000	1,250	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2048	3.061
EUR	6.000	0,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2050	3.072
EUR	1.000	0,000	BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND 15/08/2052	490
EUR	12.000	0,500	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/02/2026	10.911
EUR	4.162	3,500	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/03/2030	3.982
EUR	3.730	1,650	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/03/2032	2.955
EUR	3.192	1,800	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/03/2041	2.050
EUR	968	2,150	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/03/2072	534
EUR	10.000	0,000	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/04/2026	8.883
EUR	2.920	1,350	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/04/2030	2.392
EUR	4.130	0,900	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/04/2031	3.141
EUR	3.820	0,950	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/06/2032	2.795
EUR	8.041	2,050	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/08/2027	7.459
EUR	2.920	3,000	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/08/2029	2.726
EUR	6.269	4,750	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2028	6.499
EUR	2.700	2,250	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2036	2.040
EUR	2.300	2,950	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2038	1.851

Valuta	Nominaal x 1.000	Percentage	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	5.917	4,750	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2044	5.852
EUR	3.000	3,850	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2049	2.593
EUR	912	2,150	BUONI POLIENNALI DEL TES 01/09/2052	545
EUR	5.430	0,500	BUONI POLIENNALI DEL TES 15/07/2028	4.483
EUR	12.502	1,450	BUONI POLIENNALI DEL TES 15/11/2024	12.109
EUR	3.139	4,000	BUONI POLIENNALI DEL TESORO 01/02/2037	2.917
EUR	2.606	5,000	BUONI POLIENNALI DEL TESORO 01/08/2039	2.651
EUR	2.496	5,000	BUONI POLIENNALI DEL TESORO 01/09/2040	2.547
EUR	10.000	9,000	BUONI POLIENNALI DEL TESORO 01/11/2023	10.481
EUR	3.910	5,250	BUONI POLIENNALI DEL TESORO 01/11/2029	4.176
EUR	16.000	0,000	CAISSE DAMORT DETTE SOC 25/11/2030	12.342
EUR	10.000	3,625	EUROPEAN INVESTMENT BANK 14/03/2042	10.450
EUR	10.000	0,300	EUROPEAN UNION 04/11/2050	4.705
EUR	3.760	5,500	FRANCE (GOVT OF) 25/04/2029	4.325
EUR	1.740	4,000	FRANCE (GOVT OF) 25/04/2055	1.959
EUR	16.000	0,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2026	14.818
EUR	10.630	1,000	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2027	9.835
EUR	5.050	0,750	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2028	4.523
EUR	4.370	0,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2029	3.766
EUR	4.100	2,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2030	3.995
EUR	4.190	1,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2031	3.754
EUR	3.360	1,250	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2034	2.731
EUR	5.000	1,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2050	3.380
EUR	4.374	0,750	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2052	2.310
EUR	5.000	1,750	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2066	3.381
EUR	30.000	0,500	FRANCE (GOVT OF) 25/05/2072	11.187
EUR	5.190	2,750	FRANCE (GOVT OF) 25/10/2027	5.177
EUR	23.190	5,750	FRANCE (GOVT OF) 25/10/2032	28.377
EUR	4.630	0,750	FRANCE (GOVT OF) 25/11/2028	4.107
EUR	3.670	0,000	FRANCE (GOVT OF) 25/11/2030	2.917
EUR	3.260	0,000	FRANCE (GOVT OF) 25/11/2031	2.505
EUR	1.440	4,000	FRANCE (REPUBLIC OF) 25/04/2060	1.655
EUR	2.550	3,250	FRANCE (REPUBLIC OF) 25/05/2045	2.516
EUR	3.230	0,000	FRANCE (REPUBLIC OF) 25/11/2029	2.654
EUR	2.211	5,400	IRELAND (REPUBLIC OF) 13/03/2025	2.334
EUR	1.780	1,100	IRISH TSY 15/05/2029	1.595
EUR	1.900	1,700	IRISH TSY 15/05/2037	1.565
EUR	1.500	2,000	IRISH TSY 18/02/2045	1.193
EUR	1.600	0,200	IRISH TSY 18/10/2030	1.297
EUR	1.680	2,500	NETHERLANDS (KINGDOM OF) 15/01/2033	1.622
EUR	2.140	4,000	NETHERLANDS (KINGDOM OF) 15/01/2037	2.392
EUR	1.630	0,500	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/01/2040	1.114
EUR	1.000	0,500	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/07/2026	928
EUR	2.250	0,750	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/07/2027	2.066
EUR	1.590	0,750	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/07/2028	1.432
EUR	1.330	0,250	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/07/2029	1.133
EUR	1.520	0,000	NETHERLANDS GOVERNMENT 15/07/2030	1.232
EUR	4.150	4,850	REPUBLIC OF AUSTRIA 15/03/2026	4.414
EUR	2.800	4,150	REPUBLIC OF AUSTRIA 15/03/2037	3.089
EUR	6.195	6,250	REPUBLIC OF AUSTRIA 15/07/2027	7.105
EUR	3.200	3,150	REPUBLIC OF AUSTRIA 20/06/2044	3.153

Valuta	Nominaal x 1.000	Percentage	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	803	2,100	REPUBLIC OF AUSTRIA 20/09/2117	573
EUR	9.600	1,000	REPUBLIC OF POLAND 07/03/2029	8.265
EUR	5.170	1,500	REPUBLIC OF POLAND 09/09/2025	4.940
EUR	4.500	5,750	SPAIN (KINGDOM OF) 30/07/2032	5.327
EUR	3.000	4,700	SPAIN (KINGDOM OF) 30/07/2041	3.330
Totaal				466.693
Beleggingsfondsen				340.360
Rentefutures				11.651
Interest Rate Swaps				-20.888
Verkochte kredietderivaten				1.332
Totaal van beleggingen				799.148

Voor de samenstelling van de beleggingen per 31 december 2021 wordt verwezen naar het jaarverslag 2021 van het Subfonds. Dit jaarverslag is beschikbaar op de website van de beheerder.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Het model voor de periodieke informatieverstrekking voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

4.2 Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming

Volgens artikel 23 van de statuten van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V. bepaalt de directie per soort aandelen welk gedeelte van het saldo wordt toegevoegd aan de voor de betreffende soort aangehouden overige reserve. Na de in de vorige zin bedoelde toevoeging wordt, voor zover mogelijk, op de prioriteitsaandelen een dividend uitgekeerd gelijk aan zes procent (6%) van het nominale bedrag van deze aandelen. Op de prioriteitsaandelen zal geen verdere uitkering van winst geschieden. Hetgeen daarna resteert wordt aan houders van gewone aandelen van de betreffende soort uitgekeerd tenzij de algemene vergadering anders bepaalt.

Ingeval het hiervoor bedoelde saldo van inkomsten en kosten negatief is, wordt dit bedrag afgeboekt van de overige reserve die wordt aangehouden voor de betreffende soort aandelen.

4.3 Bestuurdersbelangen

Het totale persoonlijke belang in aantal aandelen en optierechten dan wel nominale waarde bij obligaties dat de bestuurders, zoals zitting hebbend op de genoemde data, in (de beleggingen van) het Subfonds (indien van toepassing inclusief beleggingen in de GSAM fondsen waarin wordt geparticipeerd) hadden per 31 december 2022 en per 1 januari 2022 wordt als volgt gespecificeerd:

	Type	31-12-2022	1-1-2022
Euro Credit Fund (NL) - I *	Indirect belang	632	311

* Het genoemde belang betreft een indirect toegekend economisch belang waarmee de bestuurders meedelen in de beleggingsresultaten van GSAM fondsen.

4.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouders van Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) en de vergadering van houders van prioriteitsaandelen van Goldman Sachs Paraplufonds 4 N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) ('het fonds') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het fonds op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 van Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL) te Den Haag gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst-en-verliesrekening over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van het fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het fonds en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur van de beheerder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 'Voornaamste risico's en onzekerheden' in het bestuursverslag, waarin het bestuur van de beheerder zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

We hebben interviews gehouden met het bestuur van Goldman Sachs Asset Management B.V. ('de beheerder') evenals met andere functionarissen binnen de beheerder, waaronder het hoofd van de afdeling internal audit, juridische zaken en compliance, of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Daarnaast hebben wij interviews gehouden om inzicht te krijgen in de frauderisicobeoordeling van de beheerder en in de processen voor het identificeren van en reageren op de frauderisico's en de interne beheersing die het bestuur heeft ingesteld om deze risico's te mitigeren.

Zoals beschreven in de controlestandaarden, zijn 'management override of controls' en het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten veronderstelde risico's van fraude. Het bestuur van de beheerder bevindt zich inherent in een unieke positie om fraude te plegen vanwege de mogelijkheid van het bestuur om boekhoudkundige gegevens te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door controles op te heffen die anders effectief lijken te werken. We hebben dit risico aangepakt door te evalueren of er aanwijzingen waren van vooringenomenheid in de schattingen van het bestuur die een risico kunnen vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Met betrekking tot de beleggingen gewaardeerd op reële waarde hebben we op basis van externe (markt)informatie vastgesteld dat de waardering zoals opgesteld door het fonds binnen de door ons acceptabel geachte bandbreedte valt. Op basis hiervan hebben we vastgesteld dat er geen indicaties van vooringenomenheid zijn in de schattingen gemaakt door het bestuur van de beheerder.

De controleprocedures omvatten onder meer de evaluatie van het ontwerp en de implementatie van interne beheersingsmaatregelen die bedoeld zijn om frauderisico's te beperken (zoals verwerking en beoordeling van journaalboekingen) en procedures voor onverwachte journaalboekingen met ondersteuning van data-analyse. Met betrekking tot het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten, hebben we op basis van onze risicoanalyse geconcludeerd dat dit risico verband houdt met de verantwoording van opbrengsten op gebieden die complexer, niet-systematisch of handmatig van aard zijn. Wij hebben tijdens onze controle geen opbrengsten geïdentificeerd op deze gebieden.

Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. In onze controle hebben wij ook elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen. Tevens hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in paragraaf 'Continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening heeft de beheerder zijn continuïteitsbeoordeling voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de beheerder te evalueren omvatten onder andere:

- het overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de beheerder alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben, het verkrijgen van aanvullende onderbouwingen en de beheerder bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- het analyseren van de inkoop van participaties na het einde van het boekjaar en beoordelen of die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- het kennisnemen van het prospectus met de beschreven mogelijkheid van de beheerder om in uitzonderlijke gevallen aanvragen voor de inkoop van aandelen tijdelijk op te schorten of te beperken;
- het inwinnen van inlichtingen bij de beheerder over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de beheerder verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de beheerder over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of het fonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om het fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 19 april 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door J. IJspeert RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van het fonds

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het fonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

5. BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCHAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN

Het model voor de periodieke informatieverstopping voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen op de volgende pagina.

Model voor de periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging:

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**

is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Productbenaming: Goldman Sachs Euro Obligatie Fonds (NL)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300GY08QLXXUBJT89

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Nee

Er zijn duurzame **beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: ___%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van ___%

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

Duurzaamheids indicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Tijdens de verslagperiode was de SFDR RTS nog niet van toepassing en was het in de SFDR RTS opgenomen model voor precontractuele informatieverschaffing (Bijlage II) nog niet beschikbaar voor dit Fonds/Subfonds. Tijdens de verslagperiode stond er in het prospectus geen expliciete toezegging om duurzame beleggingen te doen, zoals gedefinieerd in de SFDR. De gekozen duurzaamheidsindicatoren weerspiegelen de door het Fonds/Subfonds gepromote ecologische en sociale kenmerken, maar zijn niet genoemd in het prospectus dat tijdens de verslagperiode van toepassing was.

Het Fonds/Subfonds promootte tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken. Meer specifiek:

1. Sloot bepaalde landen uit

Tijdens de verslagperiode zijn geen beleggingen gedaan in landen waartegen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft ingesteld. Evenmin zijn er beleggingen gedaan in landen die op de lijst van de Financial Action Task Force staan waarvoor een "Call for Action" geldt. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Het uitsluiten van beleggingen in landen waartegen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft ingesteld en landen die op de lijst van de Financial Action Task Force staan waarvoor een "Call for Action" geldt'.

2. ESG-integratie

Bij de selectie van de obligaties van de landen werden een intern berekende ESG-score en de score van de Climate Change Performance Index (CCPI) gebruikt. Deze scores maken deel uit van de Rates View Score Card, die eens per maand wordt herzien. De ESG-score en de CCPI-score leiden samen tot een duurzaamheidscore. Naast deze score bestaat de Rates View Score Card uit een score voor monetair beleid en een score voor andere factoren. Deze scores leiden tot één totaalscore en de totaalscore vertaalt zich in een visie op de aantrekkelijkheid van dat land als belegging. De beleggingsbeslissingen (fundamentele positie onder- of overweging in een land (ten opzichte van de benchmark) waren in overeenstemming met dit standpunt tijdens de verslagperiode. De CCPI-score telt voor 25% mee bij het bepalen van de duurzaamheidscore en de ESG-score voor 75%. Voor de ESG-score van landen worden twee onderliggende scores gebruikt: de ESG-ontwikkelingsscore en de ESG-stabiliteitsscore. De ESG-ontwikkelingsscore bestaat uit 3 pijlers: E, S en G. Aan de pijler Governance wordt een weging van 50% toegekend, terwijl aan de pijlers Milieu en Sociaal elk een gelijke weging van 25% wordt toegekend. De hogere weging voor governancegegevens weerspiegelt de conclusies uit de academische literatuur dat goed bestuur een voorwaarde is voor goede prestaties van landen op het gebied van milieu- en sociale criteria, en niet andersom. Binnen de stijlen E, S en G worden alle ruwe datapunten gelijk gewogen. Voorbeelden van deze scores zijn kwaliteit en beschikbaarheid van onderwijs en zorg, politieke stabiliteit en de energiebronnen waarvan een land afhankelijk is. De stabiliteitsscore is tijdens de verslagperiode bepaald op basis van de volgende thema's:

- Geweld en terrorisme
- Fractionalisering (de mate van etnische en linguïstische fractionalisering in een land, (inclusief de vraag of de regering de belangen van de verschillende groepen eerlijk kan afwegen of dat zij deze juist aanwakkert/uitbuit)).
- Socio-economische spanningen
- Politieke onrust
- Natuurrampen

De CCPI-score is een door een onafhankelijk onderzoeksbureau berekende score die de prestaties van landen op het gebied van het beperken van en aanpassing aan de klimaatverandering meet.

● Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Indicator	Portfolio	Benchmark
Het uitsluiten van beleggingen in landen waartegen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft ingesteld en landen die op de lijst van de Financial Action Task Force staan waarvoor een "Call for Action" geldt	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

Indicator	2022		2021	
	Portfolio	Benchmark	Portfolio	Benchmark
Het uitsluiten van beleggingen in landen waartegen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft ingesteld en landen die op de lijst van de Financial Action Task Force staan waarvoor een "Call for Action" geldt	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactor en die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieuof sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Tijdens de verslagperiode waren er nog geen Belangrijke ongunstige indicatoren (Principal Adverse Indicators, ofwel PAI's) van kracht. Tijdens de verslagperiode werd in het kader van de beleggingen van het Fonds/Subfonds echter rekening gehouden met elementen die verband houden met PAI's. Dit vond plaats aan de hand van RI-beperkingscriteria, actief eigenaarschap en de beleidsdocumenten van de Beheerder. Daarbij is rekening gehouden met de volgende PAI:
- PAI 16: Landen waarin is belegd en die zich schuldig maken aan maatschappelijke schendingen (via beperkingscriteria)

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:
12/31/2022

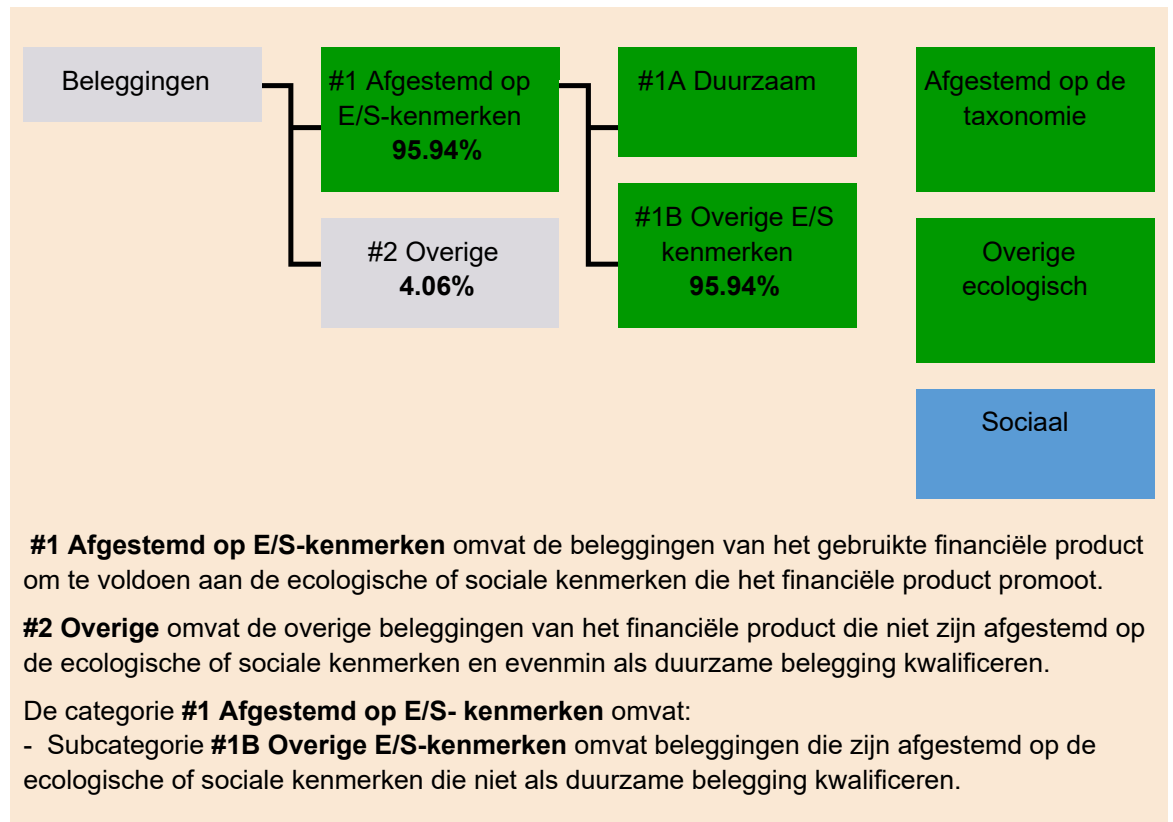
Largest investments	Sector	% Assets	Country
FRANCE (GOVT OF) RegS 5.750% 2032-10-25	Treasuries	3.43	France
BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND RegS 0.000% 2030-08-15	Treasuries	2.47	Germany
LIQUID EUR-ZZ CAP EUR	Cash Equivalents	2.28	Netherlands
BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND RegS 0.000% 2031-08-15	Treasuries	1.96	Germany
FRANCE (GOVT OF) RegS 0.500% 2026-05-25	Treasuries	1.78	France
BUNDESREPUB. DEUTSCHLAND RegS 0.500% 2027-08-15	Treasuries	1.76	Germany
CAISSE DAMORT DETTE SOC RegS 0.000% 2030-11-25	Agency	1.48	France
BUONI POLIENNALI DEL TES RegS 1.450% 2024-11-15	Treasuries	1.45	Italy
BONOS Y OBLIG DEL ESTADO 1.450% 2029-04-30	Treasuries	1.39	Spain
FRANCE (GOVT OF) 0.500% 2072-05-25	Treasuries	1.35	France
BUONI POLIENNALI DEL TES RegS 0.500% 2026-02-01	Treasuries	1.31	Italy
EUROPEAN INVESTMENT BANK MTN RegS 3.625% 2042-03-14	Supranational	1.29	Supranational
BUONI POLIENNALI DEL TESORO 9.000% 2023-11-01	Treasuries	1.27	Italy
FRANCE (GOVT OF) RegS 1.000% 2027-05-25	Treasuries	1.19	France
BUONI POLIENNALI DEL TES RegS 0.000% 2026-04-01	Treasuries	1.06	Italy

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

De activaallocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

● Hoe zag de activa-allocatie eruit?

● In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% Assets
Treasuries	33.02
Synthetic Cash	16.01
Financials	10.95
ABS	9.39
Cash	8.69
Industrial	8.51
Covered	6.08
Agency	2.08
Supranational	1.85
Sovereign	1.6
Utility	1.4
CMBS	0.32
Local Authority	0.13

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

0% Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR. Tijdens de verslagperiode beschikte de Beheerder niet over gegevens inzake Taxonomie-afstemming.

● Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen?

Ja:

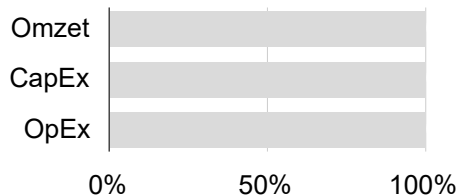
In fossiel gas

In kernenergie

Nee

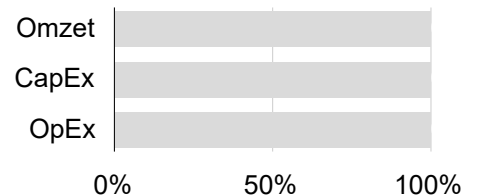
De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1. Afstemming op taxonomie van beleggingen met inbegrip van overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

2. Afstemming op taxonomie van beleggingen exclusief overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

Dit diagram vertegenwoordigt 0% van de totale beleggingen

*Voor deze grafieken omvatten "overheidsobligaties" alle blootstellingen aan overheidsschulden.

zijn duurzame beleggingen met een

Wat was het minimaal aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete

milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Welke beleggingen zijn opgenomen in "overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De onder "overige" opgenomen beleggingen zijn contanten die worden gebruikt voor liquiditeitsdoeleinden en derivaten voor efficiënt portefeuillebeheer/beleggingsdoeleinden. Voor deze beleggingen golden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 1, promootte het Fonds/Subfonds tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken via de volgende acties:

1. Uitgesloten landen
2. ESG-integratie

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Disclaimer

Goldman Sachs Asset Management B.V., Goldman Sachs Asset Management Holdings B.V. of enige andere vennootschap binnen The Goldman Sachs Group Inc. aanvaarden enkel aansprakelijkheid met betrekking tot informatie in dit document indien die informatie misleidend, inaccuraat of inconsistent is met ofwel de relevante passages van de prospectus van het fonds ofwel de vermogensbeheerovereenkomst voor het mandaat. Dit document is correct op 31/12/2022.